

2501y_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2501y Azərbaycan iqtisadiyyatı

1 Azərbaycanda özəlləşdirmənin başlıca məqsədləri hansılardır:

- bütün cavablar doğru deyil
- xalq təsərrüfatı strukturunun bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması
- təsərrüfat subyektləri üçün xüsusi mülkiyyət və sərbəst rəqabət prinsipləri əsasında özü-özünü tənzimləyən bazar iqtisadiyyatı mühitinin yaradılması
- milli iqtisadiyyata investisiyaların, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi
- bütün cavablar doğrudur

2 Bütün milli iqtisadiyyatlar üçün əsas ümumi cəhət nədir?

- əmək şəraiti
- təsərrüfatçılıq fəaliyyəti
- təbii qüvvələrin uzlaşdırılması
- təbii ehtiyatların olması
- istehsal səriştəsi

3 Hər bir ölkənin milli iqtisadiyyatını inkişaf etdirən əsas amil nədir?

- xarici-iqtisadi əlaqələrin mühüm istiqamətləri
- dünya bazarında iştirak səviyyəsi
- istehsalın strukturu
- əmtəə-pul münasibətləri
- iqtisadi əlaqələr

4 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat

5 inkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif və yarımasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

6 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi sabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
- iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
- iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya

7 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq integrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat

8 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

9 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- asılı milli iqtisadiyyatın
- açıq milli iqtisadiyyatın
- qarışıq milli iqtisadiyyatın
- qapalı milli iqtisadiyyatın
- müstəqil milli iqtisadiyyatın

10 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- müstəqil milli iqtisadiyyat
- yarı müstəqil milli iqtisadiyyat
- asılı milli iqtisadiyyat
- qapalı milli iqtisadiyyat
- qarışıq milli iqtisadiyyat

11 Milli iqtisadiyyatın tarazlı və dinamik inkişafı nəyi müəyyən edir?

- qiymət siyasətini
- xarici iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyini
- rəqabətin qorunub saxlanmasını
- heç biri düz deyil
- idxal siyasətini

12 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat

13 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
- müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan

- düzgün cavab yoxdur
- bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi

14 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin II proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 2001-ci il
- 2000-ci il
- 1997-ci il
- 2005-ci il
- 2004-cü il

15 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1995-ci il
- 1993-cü il
- 2003-cü il
- 1996-cı il
- 2001-ci il

16 Azərbaycanın milli iqtisadi inkişafın qərarlaşması dövrü:

- 2003-2009-cu illər
- 1994-1995-ci illər
- 1995-1996-cı illər
- 1997-1998-ci illər
- 2000-2003-cü illər

17 Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- 1994-1995-ci illər
- 2009-2010-cu illər
- 2003-2004-cü illər
- 2000-2003-cü illər
- 1993-1994-cü illər

18 Dövlət büdcəsinin kəsirini hökumət nəyin hesabına ödəyir?

- qənaət hesabına
- heç biri düz deyil
- vergiləri artırmaqla
- daxili mənbələr hesabına
- qiymətləri artırmaqla

19 Azərbaycanda iqtisadi inkişaf mərhələlərinin böhran dövrü:

- 1994-1996-cı illər
- 1991-1993-cü illər
- hamısı düz deyil
- 2000-2003-cü illər
- 1996-2000-ci illər

20 Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran əsas məsələlər:

- hamısı düzdür
- ədalət prinsiplərinə əsaslanan quruluşa nail olunması
- sosial yönümlü milli iqtisadiyyatın yaradılması və inkişafı

- iqtisadi gəlirlərin təmin edilməsi
- maddi nemətlərin proporsional bölgüsünü təmin etmək

21 İqtisadi potensial əsasən nə ilə izah olunur?

- ərazinin həcmi ilə
- məhsuldar qüvvələrin miqyası ilə
- təbii sərvətlərlə
- əhalinin sayı ilə
- ehtiyatların bölgüsü ilə

22 Milli dövlətin inkişafının əsas maddi əsası nədir?

- bölgü
- mənəvi nemətlər
- maddi nemətlər
- istehsal
- mübadilə və istehlak

23 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir:

- sahibkarlıq qabiliyyəti
- torpaq
- kapital
- əmək
- texnologiya

24 Resursların məhdudluğu o deməkdir ki:

- bütün cavablar doğru deyil
- cəmiyyətdə onlar o qədərdir ki, hansı ki, onların miqdarı zəruri əmtəə və xidmətlərin istehsalı üçün kifayət deyil
- ancaq istehlak predmetlərinin istehsalına çatır
- onların köməyi ilə eyni vaxtda bütün tələbatların tam ödənilməsi mümkün deyil
- bütün cavablar doğrudur

25 Aşağıdakılardan hansılar Mərkəzi Bankın funksiyasına daxil deyil?

- pulların emissiyası və sahibkarlara kredit verilməsi.
- pulların emissiyaları;
- sahibkarlara kredit verilməsi
- kommersiya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması;
- dövlət valyuta qızıl ehtiyatlarının saxlanması;

26 Maddi nemətlər və xidmətlər yaratmaq üçün istehsal amillərini (resurslar) birləşdirib və təşkil edib, ictimai tələbatları ödəmək üçün, son məqsədi gəlir formalaşdırmaq olan fəaliyyət:

- ixtisası təkmilləşdirməyə istiqamətlənmiş fəaliyyət
- novatorluq fəaliyyəti
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- texnoloji təkmil müəssisə yaratmaq fəaliyyəti
- səmərəli əmək fəaliyyəti

27 Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

- sahibkarlıq fəaliyyəti

- sahibkar gəliri
- sahibkarlıq amili
- nominal gəlir
- real gəlir

28 İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- biznes fəaliyyəti
- alıcı və satıcı münasibətləri
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri
- istehsalçı-istehlakçı münasibətləri

29 Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

- real gəlir
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- sahibkar gəliri
- sahibkarlıq amili
- nominal gəlir

30 İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- biznes fəaliyyəti
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- alıcı və satıcı münasibətləri
- istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri
- istehsalçı-istehlakçı münasibətləri

31 Sahibkarlığı zəruri edən şərtləri müəyyənləşdirin:

- bütün cavablar doğrudur
- cavabdehlik
- məsuliyyət
- ilkin kapital
- bazar mühiti

32 Sahibkarlığın subyektlərini müəyyənləşdirin:

- bütün cavablar doğrudur
- fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər
- kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər
- ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

33 Sahibkarlığın obyektlərini müəyyənləşdirin:

- bütün cavablar doğru deyil
- əmtəələr satışı
- əmtəələr istehsalı
- xidmətlər göstərməsi
- bütün cavablar doğrudur

34 Sahibkarın vəzifələrini müəyyənləşdirin:

- qanunvericilikdə müəyyən edilmiş vergiləri, dövlət sığorta, sosial müdafiə və digər fondlara ayırmaları ödəmək
- bütün cavablar doğrudur
- Antiinhisar qanunvericiliyə riayət etmək;
- işçilərə qüvvədə olan qanunvericiliyə və müqaviləyə uyğun əmək şəraiti yaratmaq;
- öz fəaliyyəti haqqında dövlət, statistika və maliyyə orqanlarına müəyyən edilmiş formada hesabat vermək

35 Sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətləri müəyyənləşdirin:

- rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
- iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq
- bütün cavablar doğrudur
- iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək
- bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək

36 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın subyektlərinə aid deyil:

- fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər
- əmtəələr istehsalı
- kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər
- ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
- iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

37 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətlərə aid deyil:

- bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək
- öz işçi qüvvəsini müqavilə yolu mülkiyyət sahibinə satmaq
- rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
- iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq
- iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək

38 Sahibkarlıq və biznes fəaliyyətinin oxşar cəhətləri:

- reallaşması bazar vasitəsilə baş verir
- bütün cavablar doğrudur
- iqtisadi azadlıq və iqtisadi mühitin olması zəruriyyəti
- məqsədi mənfəət əldə edilməsidir
- əmtəə və xidmətlər göstərilməsi ilə məşğul olur

39 Sahibkarlıqda risk-bu:

- kapitaldan effektiv istifadənin hərəkətverici stimulu
- proqnoza nisbətən gəlirin axıra kimi yığılmaması, yaxud itirilmə ehtimalı
- partnyorların davranışlarının qeyri-müəyyənliyi
- bütün cavablar doğrudur
- təbii amillərlə şərtləndirilən sahibkarın şəxsiyyəti və əlaqədar olan təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi

40 Sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- rəhbərlik etmək
- yaradıcı işdən sevinc tapmaq
- bütün cavablar doğrudur
- liderliyə can atmaq
- başqalarına təsir göstərə bilmək

41 Sahibkarlığın iqtisadi məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- Şəxsi işini və şəxsi həyatını əlaqələndirmək
- hamısı düzdür
- şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
- rəhbərlik və başqalarına təsir göstərə bilmək
- digərləri və özü üzərində qələbə qazana bilmək

42 Sahibkarın funksiyalarını müəyyənləşdirin:

- bütün cavablar doğrudur
- işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
- işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- innovasiya fəaliyyəti
- işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi

43 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aiddir:

- bütün cavablar doğrudur
- institusional mühit
- qanunvericilik mühit
- təşkilati-texniki mühit
- sosial mühit

44 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərinə aid deyil:

- şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
- liderliyə can atmaq
- başqalarına təsir göstərə bilmək
- rəhbərlik etmək
- yaradıcı işdən sevinc tapmaq

45 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aid deyil:

- innovasiya fəaliyyəti
- institusional
- qanunvericilik
- təşkilati-texniki
- sosial

46 Aşağıdakılardan hansı sahibkarın funksiyalarına aid deyil:

- ümumi biliyə malik olması
- işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
- innovasiya fəaliyyəti
- işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi

47 Fərdi sahibkarlığın çatışmayan cəhətləri hansılardır:

- iri məbləğli pul resurslarının əldə olunmasındakı çətinlikləri;
- bütün cavablar doğrudur
- zərərə görə məhdud məsuliyyətin daşınması;
- fəaliyyət dövrünün qeyri-müəyyənliyi
- fəaliyyətlə bağlı idarəetmənin bir əldə cəmlənməsi

48 Fərdi sahibkarlığın çatışmayan cəhətləri hansılardır:

- zərərə görə məhdud məsuliyyətin daşınması;
- iri məbləği pul resurslarının əldə olunmasındakı çətinlikləri;
- fəaliyyət dövrünün qeyri-müəyyənliyi
- fəaliyyətlə bağlı idarəetmənin bir əldə cəmlənməsi
- bütün cavablar doğrudur

49 Fərdi sahibkarlığın üstünlükləri:

- hamısı doğrudur
- gəlirin əldə olunmasında maksimum marağın olması
- fəaliyyətdə tam müstəqilliyin olması
- fəaliyyətdə çeviklik olması
- əməli fəaliyyətin tam müxtəlifliyinin olması

50 Rəqabət-bu:

- hər hansı bir sahədə yüksək nəticələrə nail olmaq uğrunda iqtisadi bəhsləşmə
- istehsalçıların ən yüksək mənfəət uğrunda mübarizəsi
- fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərin davranışını təyin edən hüquqi və norma sistemi
- bazarın hərəkətləndirici qüvvəsi
- istehlakçıların ən ucuz qiymətə əmtəələri almaq hüququnu qazanmaq üçün mübarizə

51 İnhisar elə bazar strukturudur ki, orada:

- ancaq bir alıcı fəaliyyət göstərir
- sahələrə giriş maneələri praktiki olaraq dəf edilməzdir
- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun qiyməti üzərində nəzarət yoxdur
- bir və ya bir neçə təsərrüfatçılıq subyektinin hər hansı bir fəaliyyət sahəsində hakim üstün mövqeyə malik olmasıdır

52 Bunlardan hansı sahibkarlıq mədəniyyətinin formalaşmasına təsir göstərən daxili amillərdən biri deyil:

- sahibkarın nüfuzu
- sahibkarların məqsədi
- sahibkarların ideyaları
- iqtisadi sistem
- dəyərlər sistemi

53 Azərbaycanda böhranın dayandırılması dövrü:

- 1994-1996-cı illər
- 1996-2000-ci illər
- 2000-2003-cü illər
- 2003-2009-cu illər
- 2010-2011-ci illər

54 Dünyada və hər bir ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın mühüm nəticəsi nədir?

- qarşılıqlı iqtisadi əlaqələr
- məhsuldar qüvvələrin inkişafı
- insan potensialı
- məşğulluq səviyyəsi

əmək məhsuldarlığı

55 Keçid dövrü iqtisadiyyatına aid olan ölkələr:

- Şərqi Avropa ölkələri
- Slovakiya, Rumıniya, Bolqarıstan
- Bunların hamısı
- Polşa, Macarıstan, Çexiya
- Rusiya

56 Milli bazar modelləri hansılardır?

- Fransız modeli, Yapon modeli
- Alman modeli, İsveç modeli
- Bunların hamısı
- Cənubi Koreya və Çin modeli
- Amerika modeli

57 Hansı ölkə sənaye məhsullarının rəqabətəmə qabiliyyətinə görə dünyada lider olmuşdur?

- Böyük Britaniya
- ABŞ
- Almaniya
- Yaponiya
- Fransa

58 Milli mənafe üçün təhlükə yaradan əsas daxili amil:

- bunların hamısı
- iqtisadiyyatın keçmişdən qalmış deformasiyası
- istehsalın texnoloji bazasının zəif olması
- məhsulun enerji və resurs tutumunun yüksək olması
- inflyasiyanın qeyri-sabitliyi

59 İnkişaf etməkdə olan ölkələrin xarakterik cəhətləri:

- bunların hamısı
- aqrar-xammal ixtisaslaşması
- emal sənayesinin zəif inkişafı
- daxili bazar darlığı
- əhəlinin yoxsulluq və savadsızlığı

60 İqtisadi təhlükəsizliyin əsas göstəricisi nədir?

- dünya iqtisadiyyatına qovuşma
- həyat səviyyəsi və keyfiyyəti
- informasiyanın tempi
- işsizliyin səviyyəsi
- iqtisadi artım

61 İnkişaf etməkdə olan ölkələr sosial-iqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə neçə qrupa bölünür?

- 6 qrupa
- 2 qrupa
- 4 qrupa
- 5 qrupa

3 qrupa

62 Liberal bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti nədir?

- qiymətlərin sərbəstlik səviyyəsi
- iqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rolu
- bazar subyektlərinin sərbəstliyi
- dövlət tənzimlənməsinin nisbətən məhdud olması
- dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin az olması

63 Region səviyyəsində iqtisadi təhlükəsizliyin əlavə əsas göstəricisi:

- regionun ödəniş balansı
- qiymətlərin səviyyəsi
- əhalinin gəlirləri
- mənzil təminatı
- mühacirlərin sayı

64 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti:

- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstün olması
- orta müəssisələrin aparıcı yer tutması
- dövlətin orta müəssisələrə yardım etməsi
- dövlətin əhalinin məşğulluğunu tənzimlənməsi
- bəzi xidmətlərin pulsuz olması

65 İqtisadi təhlükəsizlik baxımından həyat əhəmiyyətli əsas istehsal sahəsi hansıdır?

- tikinti
- yanacaq sənayesi
- energetika
- yeyinti sənayesi
- nəqliyyat

66 Sosial-demokrat modelinin başlıca xarakterik cəhəti:

- ÜMM-də dövlət büdcəsi payının yüksək olması
- bu modelin əsasən sosial yönümlü modellə eyni olması
- dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin daha çox olması
- əmək münasibətlərinin dövlət səviyyəsində tənzimlənməsi
- gəlirlərə görə əhalinin az fərqlənməsi

67 Azərbaycan üçün hansı iqtisadi model münasibdir?

- Çin modeli
- sosial-demokrat bazar modeli
- sosial yönümlü bazar modeli
- liberal bazar modeli
- İsveç modeli

68 Bazar iqtisadiyyatının bu əsas modellərini tətbiq edən ölkələr əsas hansı cəhətə görə fərqlənir?

- əhali təbəqələrinin gəlir səviyyəsinə görə
- məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsinə görə
- əhalinin adət və ənənələrinə görə
- sosial qrupların nisbətinə görə

- məşğulluq səviyyəsinə görə

69 İqtisadi və hərbi təhlükəsizliyin mühüm strateji istiqaməti:

- istehsalın səmərəli strukturu
 ölkənin elmi-texniki inkişafı
 elmi-texniki potensialdan səmərəli istifadə
 yeni texnologiyanın tətbiq edilməsi
 mütərəqqi təsərrüfatçılıq üsulları

70 Bazar iqtisadiyyatının sosial-dekmokrat modeli əsasən hansı ölkələrdə tətbiq olunur?

- Çilidə
 Skandinaviya ölkələrində
 Yunanıstanda
 İspaniyada
 Braziliyada

71 Bazar iqtisadiyyatının Çin modelinin əsas xarakterik xüsusiyyəti:

- iqtisadi mexanizmlərdən səmərəli istifadə edilməsi
 mütərəqqi prinsipləri özündə tətbiq edir
 islahatlaşma əvvəlcə kənd təsərrüfatında aparılır
 qarışıq iqtisadiyyata əsaslanır
 makroiqtisadi tənzimləmə sistemi gücləndirilir

72 İqtisadi təhlükəsizliyə makroiqtisadi səviyyədə nələr təsir edir:

- ixracın stimullaşdırılması
 yığıcı normasının artırılması
 məcmu tələbin yüksəldilməsi
 investisiya mühiti
 resursların mühüm sahələrə cəlb edilməsi

73 Bazar sisteminin müxtəlif modeldə fəaliyyətinə səbəb nədir?

- milli xüsusiyyətlər
 bazar sisteminin tipləri
 bazar sisteminin növləri
 istehsalın strukturu
 bazarın infrastrukturunu

74 Bazar sistemlərinin modellərini fərqləndirən cəhətlər:

- bunların hamısı
 xüsusi mülkiyyətin payı
 dövlət və kollektiv mülkiyyətin payı
 iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin həddi
 sosial məsələlərin həlli səviyyəsi

75 Dünya ölkəsinin əsas sosial-iqtisadi fərqi nədir?

- ölkənin əhalisinin sayı
 iqtisadi inkişaf durumu
 texniki tərəqqi
 təbii-coğrafi şərait

- ölkənin ərazisi

76 İqtisadi təhlükəsizliyi təmin etmək üçün dövlət tərəfindən investisiyalar ayrılan prioritet iqtisadi sferanı müəyyənləşdirin:

- bütün göstərilənlər
 rəqabətqabiliyyətli məhsullar buraxan müəssisələr
 istehsal və sosial infrastruktura
 istehsal-iqtisadi əlaqələrin qırılması nəticəsində idxalı əvəz edən məhsulların bərpası
 uzun müddət yüksək tələbat duyulan məhsulların istehsalı

77 Sosial-iqtisadi inkişafda əsas mühüm amil nədir?

- istehsalın tarixi inkişaf səviyyəsi
 elmi-texniki tərəqqi
 adət və ənənələr
 ölkənin coğrafi vəziyyəti
 əmək ehtiyatları

78 Kölgə iqtisadiyyatının hansı əsas sferası ayrılır:

- bütün göstərilənlər
 imtiyazlı istehlak
 qara iqtisadiyyat
 fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat
 mətkurəvi iqtisadiyyat

79 Kölgə iqtisadiyyatının miqyası və dinamikasını müəyyən edən amilləri müəyyən edin:

- bütün göstərilənlər
 vergilərin səviyyəsinin yüksək olması
 gəlirlərin səviyyəsi
 iş vaxtının müddəti və işsizliyin miqyası
 dövlət sektorunun payı

80 Azərbaycanda iqtisadi təhlükəsizliyin hədd göstəricilərini müəyyənləşdirin:

- bütün göstərilənlər
 ÜDM həcmi
 əsas kapitala investisiyalar
 müdafiə xərcləri
 gəlirləri yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə olan əhəlinin xüsusi çəkisi

81 Ölkə iqtisadiyyatının ona qarşı daxildən və xaricdən yönəlmiş təhdidlərin qorunmasını təmin edən, zəmanət verən və dövlət tərəfindən yaradılmış hüquqi normalar, şərtlər, iqtisadi normativlər, təlimatlar və direktivlər kompleksidir. Bu:

- bütün göstərilənlər
 milli iqtisadiyyat
 ərzaq təhlükəsizliyi
 iqtisadi təhlükəsizlik
 fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat

82 Ərzaq probleminin həlli yollarını müəyyənləşdirin:

- xarici ticarətdə "qiymət qayçısı"

- istehsalın məhsuldarlığının aşağı olması
- "yaşıl inqilabı" həyata keçirmək
- bütün göstərilənlər
- ərzaq məhsullarının çatışmaması

83 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- iqtisadi artımın sürəti
- ətraf mühitin qorunması

84 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə artır ki:

- dinamik inkişaf şəraitində
- təkrar istehsal şəraitində
- iqtisadi disproporsiyalar zamanı
- iqtisadi yüksəliş
- böhran fazasında

85 Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun stabilliyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- iqtisadi sabitlikdir
- iqtisadi inkişafdır
- iqtisadi artımdır
- iqtisadi müstəqillikdir
- iqtisadi təhlükəsizlikdir

86 Dünya ölkələrinin sosial-iqtisadi vəziyyətini göstərən əsas amil nədir?

- xarici iqtisadi əlaqələrin vəziyyəti
- məşğulluq səviyyəsi
- iqtisadiyyatın sosial quruluşu
- iqtisadi artım tipləri
- iqtisadi inkişaf səviyyəsi

87 İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedişatının pozulmasına şərait yaradır:

- zəif iqtisadi siyasət
- iqtisadi maraq
- ölkədaxili maraqlar
- geopolitik təhlükə
- iqtisadi təhlükə

88 İnkişaf etmiş ölkələrin tərəqqisini təmin edən amillər:

- əmək məhsuldarlığının yüksək olması
- ETT nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- ixtisaslı işçi qüvvəsinin üstün olması
- yüksək məşğulluq səviyyəsi
- iqtisadi artımın intensiv tipi

89 Ölkələrin sosial inkişafına təsir edən xarici iqtisadi əlaqələrin əsas göstəricisi nədir?

- təsərrüfatın asılılıq səviyyəsi
- əmtələrin xarici ticarətinin quruluşu
- əmtəə və xidmətlərin idxal-ixrac nisbəti
- kapitalın beynəlxalq hərəkəti
- texnologiyanın hərəkəti

90 Amerika modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

- sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
- bazar mexanizminin sərbəst və səmərəli fəaliyyəti
- firmaların rəhbərlərinin və işçilərinin gəlirləri arasında ciddi fərqlərin olması
- aztəminatlı əhali qrupları üçün mümkün yaşayış şəraitinin təmin edilməsi
- dövlətin birbaşa investisiyalarından iqtisadiyyatda geniş istifadə olunması

91 Yapon modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

- milli mənafehlərin şəxsi mənafehlərdən üstün tutulması
- beynəlxalq ticarətdə fəal iştirak
- investisiya və yığılmanın yüksək səviyyəsi
- firmaların ömürlük mizd sisteminin tətbiqi
- kənd təsərrüfatı torpaqlarının ailələrin uzun müddətli icarəsinə verilməsi

92 İsveç modeli üçün xarakterik hal hansıdır?

- sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
- müəssisələrdə güclü həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyəti
- kasıblar və dövlətliklər arasında kəskin sosial təbəqələşmə
- iqtisadiyyatda plan və bazar mexanizmlərinin vəhdəti
- ölkədə azad iqtisadi zonaların geniş yayılması

93 İqtisadi təhlükəsizliyin formaları:

- geopolitik və daxili təhlükəsizlik
- siyasi təhlükəsizlik
- iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
- geopolitik və xarici təhlükəsizlik
- daxili və xarici təhlükəsizlik

94 Cənub Şərqi Asiya ölkələrinin modellərində ümumi cəhət hansıdır?

- bunların hamısı doğrudur
- iqtisadiyyatda sosial problemlərin həllinin prioritetliyi
- dövlət və bazar tənzimlənməsinin milli xüsusiyyətlərlə vəhdəti
- mövcud modellər sistemində öz yerinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı iqtisadi islahatlar aparılması
- xüsusi mülkiyyətin, azad rəqabətin üstün mövqeyi

95 İqtisadi modelləri formalaşdıran prinsip hansıdır?

- bunların hamısı doğrudur
- iqtisadi
- siyasi
- ideoloji
- sosial

96 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
- tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
- tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
- tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir
- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur

97 Azərbaycanda bazara keçid dövrünün başa çatmasını bütövlükdə nəyə əsasən müəyyən etmək olar?

- ümumdünya ticarət təşkilatına üzv olmaq ərəfəsində olmağına
- dövlətsizləşdirmə
- xüsusiləşdirmə
- bazar münasibətlərinin yaranması
- ümumdünya iqtisadiyyatına inteqrasiya prosesinin güclənməsi

98 İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:

- hamısı düzdür
- iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlilik
- iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
- sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti
- iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək

99 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın prinsipləridir?

- Təşkilati prinsiplər
- İdeoloji prinsiplər
- Nəzəri-metodoloji prinsiplər
- Siyasi prinsiplər
- İqtisadi prinsiplər

100 Keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- amirlik sistemi
- bazar sistemi
- qarışıq iqtisadi sistem
- planlı təsərrüfat
- ənənəvi sistem

101 Bazara keçidin yolları hansılardır?

- heç biri doğru deyil
- inzibati-amirlik
- demokratiya
- tənzimləmə
- təkamül və şok terapiya

102 Bazarla bağlı islahatların ilk olaraq kənd təsərrüfatında aparılması hansı modelə xasdır?

- Cənubi-Koreya modelinə
- Amerikan modelinə
- Fransız modelinə
- Çin modelinə
- Alman modelinə

103 Hansı ölkənin modelində hərbi xərclərdən imtina edilir?

- Heç biri düz deyil
- Alman
- Amerika
- İsveç
- Yapon

104 Milli təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ümumdövlət məqsədlərinə nail olmağın zəruri şərti:

- makroiqtisadi səviyyədə iqtisadi proporsiyaların təmini
- iqtisadi təhlükəsizliyin planlaşdırılması
- iqtisadiyyatın sabitliyinin təmin olunması
- iqtisadi təhlükəsizliyin dövlət tənzimlənməsi
- makro və mikro iqtisadi səviyyədə tənzimlənmə

105 Dövlətə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmağa icazə verən model hansı dövlətin adı ilə əlaqədardır?

- Çin
- Amerika
- Fransız
- Alman
- İsveç

106 İqtisadi təhlükəsizliyin obyektləri:

- ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, biznesmenlər
- ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, regional müəssisələr
- makroiqtisadiyyat, dünya iqtisadiyyatı, mezoiktisadiyyat
- makroiqtisadiyyat və mikroiktisadiyyat
- makroiqtisadiyyat, regional, mikroiktisadiyyat, ailə və şəxsiyyət

107 Sosial yönümlü bazar modeli digərlərindən hansı əlamətlərinə görə fərqlənir?

- güclü sosial siyasət sisteminə malik olmasını
- dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğuna
- ümumi milli məhsulda dövlət büdcəsinin xüsusi çəkisinin azalmasına
- sosial xərclərin qalıq xarakterində olmasına
- xüsusi mülkiyyətin çox olmasına

108 Hansı bazar modeli respublikamız üçün daha əlverişlidir?

- Yaponiya
- sosial demokrat
- liberal
- sosial yönümlü
- Çin

109 İlkin olaraq kənd təsərrüfatında islahatlar aparan model hansıdır?

- Amerikan modeli
- Alman modeli
- Yapon modeli

- İsveç modeli
- Çin modeli

110 İndikativ planlaşdırma hansı bazar modelində tətbiq olunur?

- Alman
- Cənubi Koreya
- Fransa
- Yaponiya
- İsveç

111 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidin əsası nə vaxt qoyulmuşdur?

- 1999
- 1990
- 1988
- 1992
- 1991

112 İqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə aiddir:

- elmi-texniki potensial və səmərəli idarəetmə
- elmi potensialın və istehsal innovasiyasının səmərəli istifadə olunması
- iqtisadi sistemin tsiklik inkişafının qanunauyğunluqları ilə bağlı olan və tsiklik inkişafın qanunauyğunluqları ilə bağlı olmayan amillər
- iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı ilə bağlı olmayan amillər
- iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı

113 Aşağıdakılardan hansı keçid dövrünün mahiyyətini xarakterizə edir?

- heç biri düz deyil
- dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
- sahibkarlıq
- sosial-iqtisadi münasibətlərin formalaşması
- dövlətin həyata keçirdiyi siyasət

114 Respublikamızda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin ilk proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 2003-cü ildə
- 1993-cü ildə
- 1995-ci ildə
- 1996-cı ildə
- 2001-ci ildə

115 Tarixə Alman modeli kimin adı ilə düşüb?

- Fridmen
- Erxard
- C.M. Keynes
- Valras
- A. Marşall

116 Azərbaycanda özəlləşdirmə ilə bağlı neçə proqram qəbul olunmuşdur?

- 3

- 2
- 5
- 1
- 4

117 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının başa çatdığını göstərir?

- 2009
- 2008
- 2007
- 2011
- 2010

118 İqtisadi inkişafın dinamizmi nədə ifadə olunur: 1. İqtisadi artım sürətində 2. Xarici borcun azalmasında 3. Mütərəqqi struktur dəyişikliklərində 4. Həyat səviyyəsinin artmasında 5. İnflyasiyanın zəifləməsində

- 1, 3
- 1, 5
- 4,5
- 2, 4
- 1, 2

119 Respublikamızda həyata keçirilən transformasiya yönümlü dəyişikliklər özünü nədə biruzə vermişdir?

- istehsalın genişləndirilməsində
- bütün cavablar düzgündür
- tələblə təklifin uyğunluğunda
- dünya maliyyə və iqtisadi böhranının dayandırılmasında
- ümumi milli məhsulun artırılmasında

120 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın həyata keçirilə bilməsi üçün görülməsi vacib olan əsas tədbirlərə aiddir?

- heç biri düz deyil
- iqtisadi resursların bölgüsü
- inhisarçılığın aradan qaldırılması
- korrupsiyanın azaldılması
- rəqabətin qorunub saxlanması

121 İnsan potensialına dair əsas elmi baxış hansıdır?

- insan potensialından səmərəli istifadə olunmur
- insan potensialı artanda onu idarə etmək çətindir
- insan potensialı istehsal amilidir
- insan potensialı artanda işsizlik yaranır
- A.Smitin fikrincə insan potensialı artanda iqtisadi inkişaf sürətlənir

122 İnsan potensialı nədir?

- məhsuldar qüvvələrin canlı üsürüdür
- bunların hamısı
- mühim istehsal amilidir
- istehlak dəyərinin yaradıcısıdır

- mənəvi nemətlərin yaradıcısıdır

123 İnsan potensialının başlıca artım amili:

- demoqrafik proses
 doğum faizi
 ölüm faizi
 təbii artım
 əhalinin təkrar istehsalı

124 İnsan potensialı hansı amillərdən asılıdır?

- bunların hamısından
 bioloji
 ekoloji
 adət-ənənələrdən
 xəstəliklərdən

125 Yoxsulluğun azaldılması üçün nəzərdə tutulan əsas tədbir:

- əhali gəlirlərindəki kəskin fərqlərin azaldılması
 yoxsulların iqtisadi artımdan bəhrələnməsi
 yoxsulluq həddinin daim diqqət mərkəzində olması
 yoxsulluğun azaldılmasına dövlətin müdaxiləsi
 yoxsulların istehsala cəlb edilməsi

126 Dövlətin sosial siyasətinin düzgün olması nəticəsində nələr baş verir?

- neqativ həyat tərzinin yaranması
 əhalinin kütləvi surətdə yaxşılaşması
 həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi
 sağlamlığın pisləşməsi
 kadr hazırlığının pisləşməsi

127 İqtisadi transformasiyanın həyata keçirilməsi üçün zəruri olan tədbir nədir?

- rəqabətin qorunub saxlanması
 heç biri düz deyil
 inhisarçılığın aradan qaldırılması
 korrupsiyanın azaldılması
 iqtisadi resursların bölgüsü

128 Keçid dövrünün ilkin şərtlərini neçə ölçüdə qruplaşdırmaq mümkündür:

- məhdud
 2
 3
 4
 müxtəlif

129 Bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemləridir:

- idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
 iqtisadiyyatın transformasiyası
 ilkin şərtlər
 siyasətin transformasiyası

düzgün cavab yoxdur

130 Yoxsulluğun azaldılmasının rəhnidir:

- sosial siyasətin üstün istiqamət alması
- vahid sosial siyasət proqramının həyata keçirilməsi
- yoxsulların xarici ölkələrə axını
- yoxsulların işlə təmin edilməsi
- dövlətin sosial müdafiəsi

131 Bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemlərindən biri deyil?

- islahat strateqiyaları
- ilkin şərtlər
- anormal kapitalizm
- korrupsiya
- sətir qiymətlər

132 Yoxsulluğun azaldılması tələb edir:

- aşağı gəlirli olanların sosial müdafiəsini
- əməyin stimullaşdırılmasını
- gəlirlərin ədalətli bölgüsünü
- yoxsulların vergidən azad edilməsini
- xeyriyyəçilik işlərinin gücləndirilməsini

133 Ölkənin keçid dövrünün islahatlarına təsiri əlverişli, neytral və neqativ ola bilər. Bu amillər hansıdır?

- düzgün cavab yoxdur
- qeyri-siyasi
- sosial –mədəni
- qeyri-iqtisadi
- demoqrafik

134 Ailə nə vaxt yoxsul hesab olunur?

- əmək qabiliyyətini itirdikdə
- mənəvi dəyərləri itirdikdə
- gəlir səviyyəsi yaşayış vasitələrinə olan minimum tələbatı ödəmədikdə
- ailənin gəliri onun qidalanması xərcinin üç mislindən az olduqda
- işlə təmin edilmədikdə

135 Həyat səviyyəsinin formalaşmasına hansı amillər təsir göstərir?

- mövcud inkişaf səviyyəsi
- yaşayış dəyərinin indeksi
- adambaşına düşən pul gəlirləri
- onların keyfiyyəti
- ölkədaxili iqtisadi ehtiyatların kəmiyyəti

136 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyil:

- əməyin intensivliyi
- bəxt, uğur
- istehlakçıların üstünlük verimləri

- fitri istedad
- həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsil səviyyəsi

137 Hansı ölkələrdə qidalanma üçün çəkilən xərclər bütün istehlak xərclərinin 1/3-ni təşkil edir?

- keçid iqtisadiyyatlı ölkələrdə
- inkişaf etməkdə olan ölkələrdə
- Rusiyada
- İranda
- inkişaf etmiş ölkələrdə

138 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyinə səbəb olan amillərə daxil etmək olar:

- əmək təşəbbüsünün intensivliyi
- bütün sadalananlar
- sadalananlardan heç biri
- əmək bazarında diskriminasiya
- təhsilin səviyyəsi

139 Yoxsulluğun yaranmasına səbəb nədir?

- istehsal güclərindən natamam istifadə
- əmək şəraitinin olmaması
- işsizlik
- insan resurslarından səmərəsiz istifadə edilməsi
- insan resurslarının artması

140 İnsan inkişafı və onun ölkəmizdə göstərilən müddəti:

- 70 yaş
- 71,3 yaş
- 71 yaş
- 75 yaş
- 67 yaş

141 Aşağıdakı hansı tələb yoxsulluğu doğurur:

- əmlak, gəlir və imkan bərabərsizliyi
- ekoloji və beynəlxalq təhlükələr
- bütün cavablar doğrudur
- pulsuz təhsil xidmətlərinin hamı üçün münasib olması
- dünya iqtisadiyyatına daxil olmaq imkanlarının məhdud olması

142 Ev təsərrüfatları gəlirləri hansı funksiya ilə əlaqədar olan əhalinin təkrar istehsal funksiyasını da yerinə yetirir:

- istehlak
- bölüşdürücü
- bunların hamısı
- həvəsləndirici
- yığım

143 Aşağıdakılardan hansı yoxsulluq həddinin müəyyən olunmasının metodlarına aid deyil?

- təcridçi yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq

- nisbi yoxsulluq
- tarixi yoxsulluq
- xroniki yoxsulluq

144 Sosial transfertlərin fərqləndirici cəhəti nədən ibarətdir:

- bunların heç biri
- ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində əmtəə və xidmətlər tələb etməsidir
- şəxsi gəlirlərin mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən düzgün təşkil olunmasıdır
- onların ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində bilavasitə heç bir əmtəə və xidmət tələb etməməsidir
- şəxsi gəlirin əsas hissəsinin necə

145 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- yaşayış minimumu
- d) həyat səviyyəsi
- c) sosial qeyri-bərabərlik
- b) gizli iqtisadiyyat
- a) əməkhaqqı

146 Ev təsərrüfatlarına dövlət, bələdiyyə orqanları və firmalar tərəfindən pul və natural formada ödəmələri özündə əks etdirir. Bu:

- sosial transfertlər
- yardımlar
- subsidiyalar
- sosial ödənişlər
- bunların hamısı

147 İqtisad elmində psixoloji faktor adlanır, insanların istehlak məhsulları almaq istəyini (arzusunu) ifadə edir:

- istehlakın orta hədd meyli
- heç biri düz deyil
- sadəcə investisiya istehlakı
- istehlaka meyilli olmaq
- istehlakın son hədd meyli

148 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyildir:

- bəxt, uğur
- əməyin intensivliyi
- həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsilin səviyyəsi
- fitri istedad
- istehlakçıların üstünlük verimləri

149 Əmanətin (yığımın) həcminə təsir edən amillər:

- gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
- heç biri düz deyil
- hamısı düzdür
- gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil
- faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi

150 İstehlakla bağlı son hədd meyli (MPC)=1/2 olarsa:

- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığım arasında bölüşdürüləcək
- cavablardan heç biri düz deyil
- gəlirin artan hissəsi yığım istehlaka bərabər olacaq
- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığımdan çox olacaq
- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığıma bərabər olacaq

151 Əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığıma gedəcək
- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq
- istehlaka gedən hissə azalacaq
- bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq

152 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü
- psixoloji amil, yığımın həcmi
- psixoloji amil, alıcının zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət

153 İstehlak məhsulları və xidmətlərin qiymətinin dəyişməsinə ölçmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- xidmət qiymət indeksi
- infrastruktur məhsulların qiymət indeksi
- qiymət indeksi
- istehlak şeylərinin qiymət indeksi
- istehlak və xidmət qiymət indeksi

154 Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- korporativlərin mənfəəti
- xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

155 Gəlirin istehlak edilməyən, yığıma yönəldilən hissəsi:

- gəlirin həcmi
- istehlak
- əmanət
- izafi məhsul
- izafi dəyər

156 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- ümumi gəlir
- məcmu tələb
- ümumi xərclər
- ümumi yığım (əmanət)
- ümumi daxili məhsul

157 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və nisbi yoxsulluq həddi
- maksimum və nisbi yoxsulluq həddi
- nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
- minimum və mütləq yoxsulluq həddi

158 Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- nisbi yoxsulluq həddi
- mütləq yoxsulluq həddi
- minimum istehlak büdcəsi
- yoxsulluq
- yaşayış minimumu

159 Engel qanununa əsasən insanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca:

- bunların hamısı doğrudur
- onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır
- onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən artır
- geniş istehlak olunan sənaye məmulatlarına tələb nisbətən azalır
- yüksək keyfiyyətli əmtəələrin alınması əhəmiyyətli dərəcədə azalır

160 İnsanların qida məhsullarına, geyimə və mənzilə olan fizioloji tələbatları əsasında, yəni onların əsas tələbatlarının ödənilməsi üçün kifayət edən əmtəələr səbətinin dəyəri əsasında müəyyən olunan minimum həyat səviyyəsi:

- mütləq yoxsulluq həddi
- nisbi yoxsulluq həddi
- minimum istehlak büdcəsi
- yoxsulluq
- yaşayış minimumu

161 İnsanın normal həyat fəaliyyətini təmin etmək üçün zəruri olan sosial minimum həddində əmtəə və xidmətlər:

- minimum istehlak büdcəsi
- yoxsulluq nisbi həddi
- yoxsulluq mütləq həddi
- yaşayış minimumu
- yoxsulluq

162 Cəmiyyətin bir hissəsinin iqtisadi vəziyyəti, mövcud cəmiyyətin yaşayış vasitələrinin minimum normalarının olmaması:

- aşağı həyat səviyyəsi
- yoxsulluğun nisbi həddi
- yoxsulluq
- yoxsulluğun mütləq həddi
- yoxsulluğun ən aşağı həddi

163 Aşağıdakı ölkələrin hansında «ifrat yoxsulluq» vəziyyəti yaranmışdır?

- bunların hamısı
- Mali
- Niaqara
- Mərkəzi Afrika Respublikası
- Zambiya

164 Nisbi yoxsulluq konsepsiyası daha çox hansı ölkələr üçün münasibdir:

- gəlirləri yüksək olan ölkələr
- gəlirləri aşağı səviyyədə olan ölkələr
- heç biri
- bunların hamısı
- zəif inkişaf edən ölkələr

165 Təkcə minimal fizioloji tələbat əsasında deyil, konkret cəmiyyətdə həyatın konkret dövründə hamılıqla qəbul edilmiş həyat səviyyəsinə nəzərən müəyyən edilən göstərici:

- nisbi yoxsulluq
- xroniki yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq
- qismən yoxsulluq
- düzgün yoxsulluq

166 İnsanın qidaya, suya, paltara və mənzilə fizioloji tələbatı əsasında minimal həyat səviyyəsinin müəyyən edilməsi, bu:

- regional yoxsulluq
- nisbi yoxsulluq
- tədrici yoxsulluq
- sosial yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq

167 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun yayılma miqyasını xarakterizə edir?

- milli yoxsulluq
- kənddə yoxsulluq
- şəhərdə yoxsulluq
- dəyişkən yoxsulluq
- davamlı yoxsulluq

168 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun təkrar istehsal formalarına aiddir?

- davamlı yoxsulluq
- müvəqqəti yoxsulluq
- sosial yoxsulluq
- iqtisadi yoxsulluq
- düzgün yoxsulluq

169 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun məhrumiyyət (deprivasiya) dərəcəsini xarakterizə edir.

- dilənçilik
- aztəminatlılıq
- orta həyat standartları ilə əlaqələndirilən yoxsulluq
- kəskin ehtiyac

- bunların hamısı

170 Yoxsulluq boşluğu nədir?

- bunların hamısı
 ən yoxsul kvintilin istehlak xərclərində xüsusi çəkisi
 yoxsulluq həddindən aşağı səviyyədə yaşayan əhəlinin nisbi sayı
 yoxsulluq həddindən aşağı yaşayan əhəlinin ümumi sayındakı xüsusi çəkisi
 ən varlı 10% vətəndaşın gəlirlərinin ən yoxsul 10% vətəndaşın gəlirlərinə nisbəti

171 Yoxsulların gəlirlərin dolanışıq minimumundan orta çəkili meyli, bu:

- yoxsulluğun miqyası
 yoxsulluq tələsi
 yoxsulluğun dərinliyi
 yoxsulluğun kəskinliyi
 yoxsulluğun dərəcəsi

172 Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü prosesinə dövlətin aktiv müdaxiləsi nəyə gətirib çıxara bilər?

- işgüzar aktivliyin azalmasına və ələbaxımlıq əhval-ruhiyyəsinin meydana gəlməsinə
 gəlirlərdə tam bərabərliyə
 gəlirlərin ümumi artımına
 işgüzar aktivliyin və səhmdarlıq təşəbbüskarlığının artmasına
 gəlirlərin sabitliyinə

173 Yoxsulların gəlirlərinin dolanışıq minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluğun miqyası
 yoxsulluğun dərinliyi
 yoxsulluğun kəskinliyi
 yoxsulluq dərəcəsi
 yoxsulluğun həddi

174 Gəlirlərin yenidən bölgüsündə dövlət siyasəti istifadə edir:

- sığorta sistemini
 maliyyə sistemini
 pul-kredit sistemini
 vergiqoyma sistemini və transfertlər sistemini
 bank sistemini və vergi sistemini

175 Həyat səviyyəsi kateqoriyasını ilk dəfə hansı iqtisadçı işlətmişdir?

- A.Smit
 C.M.Keyns
 K.Marks
 T.Veblen
 A.Laffer

176 Piquya görə rifah hansı komponentdən ibarətdir:

- iqtisadi və qeyri-iqtisadi rifah
 ictimai və fərdi rifah
 rifah və ictimai faydalılıq
 rifah və həzz

- kreativ və utilitarist rifah

177 Adambaşına gəlirləri dolanışiq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışiq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- gəlir norması
 gəlir səviyyəsi
 gəlir həddi
 gəlir dərəcəsi
 gəlir defisiti

178 İnsan İnkişafı Potensialı İndeksini hesablanma mezanizminin göstəricilərindən yalnız olanını seçin:

- yüksək həyat səviyyəsini təmin edən maddi nemətlər əldə etmək
 hər yaş həddinə uyğun olaraq ibtidai, orta, ali təhsil müəssisələrində təhsil alanların faizi
 admbaşına düşən ÜDM
 yetkin əhalinin savad əmsalı
 konkret tarix üçün gözlənilən ömür həddi

179 Aşağıdakılardan hansı gəlirlərin bölüşdürülməsi haqqındakı neoklassik nəzəriyyələrə aid deyil:

- yuxarıda göstərilən konsepsiyaların riyazi modelinin verilməsi ideyaları
 əmtələrin dəyəri və qiyməti arasındakı fərqin onların faydalılığı və başa gəlmə xərcləri ilə müəyyən edilməsi
 gəlirlərin bölüşdürülməsinin makroanalitik təhlili konsepsiyası
 gəlirlərin istehsal amilləri nəzəriyyəsi
 mənfəətin istehsal xərclərindən deyil, tələbatdan asılılığı meylinin formalaşması

180 Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- dilənçiliyin miqyası
 dilənçiliyin dərinliyi
 dilənçik səviyyəsi
 dilənçiliyin həddi
 dilənçilik dərəcəsi

181 Ev təsərrüfatları gəlirlərinin yerinə yetirdiyi funksiyaları müəyyənəldirin:

- istehlak
 bunların hamısı
 bölüşdürücü
 həvəsləndirici
 yığım

182 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu
 adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
 gözlənilən gəlir, təhsil
 adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi
 adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi

183 Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, gəlirlər və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

- beynəlxalq əmək bölgüsü
- xəstəlik
- yoxsulluq
- ətraf mühitin çirklənməsi
- istehsalın artımı

184 Adambaşına orta gəliri dolanışıq minimumundan aşağı olanların sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- yoxsulluq həddi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi
- dilənçilik həddi
- yoxsulluğun miqyası

185 Dolanışıq minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir:

- yoxsulluq miqyası
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluq tələsi
- yoxsulluq həddi

186 Gəliri dolanışıq minimumundan aşağı olan əhalinin sayı:

- yoxsulluğun miqyası
- dilənçilik səviyyəsi
- gəlir defisiti
- dilənçilik dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi

187 Yoxsulluq həddinin 50%-indən çox olmayan gəlir, bu:

- gəlir defisiti
- dilənçilik həddi
- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçilik
- dilənçilik səviyyəsi

188 Adambaşına gəlir dolaşınıq minimumunun 50%-indən aşağı olan əhalinin sayı, bu:

- dilənçilik səviyyəsi
- yoxsulluğun miqyası
- dilənçiliyin miqyası
- yoxsulluq səviyyəsi
- dilənçilik dərəcəsi

189 Dilənçilərin sayının yoxsul əhalinin sayına nisbəti, bu:

- dilənçilik səviyyəsi
- dilənçilik dərəcəsi
- yoxsulluq səviyyəsi
- dilənçilik həddi
- yoxsulluq dərəcəsi

190 Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçiliyin dərinliyi
- dilənçik səviyyəsi
- dilənçiliyin həddi
- dilənçiliyin miqyası

191 Adambaşına gəlirləri dolanışıq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışıq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- gəlir norması
- gəlir səviyyəsi
- gəlir həddi
- gəlir dərəcəsi
- gəlir defisiti

192 Yoxsulların gəlirlərinin dolanışıq minimumunun qiymətindən orta meylli:

- yoxsulluğun həddi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun miqyası

193 Davamlı inkişaf konsepsiyasında bu amil düz deyil:

- gələcəksiz inkişafın davamı
- iqtisadi inkişafın artımı
- ətraf mühitin bərpası
- sosial ədalət
- ekosistemlərin mühafizəsi

194 İnsan inkişafına bu amil müsbət təsir etməklə daha vacib sayılır

- gələcək nəsillərin həyatını təhlükə altına qoymadan indiki nəsillərin tələbatının sosial iqtisadi və ekoloji cəhətdən normal ödənilməsi
- istehlak mədəniyyəti və istehlakın qeyri – bərabər inkişafı
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə olunmaması
- ətraf mühitin çirklənməsi
- fauna və floranın qorunub saxlanmaması

195 Ümummilli Lider H.Əliyev Azərbaycan Respublikasında Yoxsulluğun Azaldılması və İqtisadi İnkişaf üzrə Dövlət Proqramı nə vaxt imzalanmışdır. Bu hansı illərə təsadüf edir.

- 14 fevral 2003-2004 cü il
- 12 yanvar 2000-2002
- 20 fevral 2003-2005
- 25 fevral 2001-2002
- 30 mart 2003-2003

196 İnsan inkişafı konsepsiyası BMT tərəfindən ilk dəfə necənci ildə sürülmüşdür?

- 1990 – cı il
- 1991 – ci ildə
- 1993-cü ildə

- 1996-cı ildə
- 1994-cü il

197 Davamlı və Dayanıqlı inkişafın tədqiqi və təşviqi hansı illəri əhatə edir:

- 2003-2013
- 2003-2011
- 2005-2014 – cü illər
- 2005-2015
- 2004-2013

198 Əsas mahiyyətə hansı daha doğrudur

- təminatlı inkişaf
- balanslı inkişaf
- davamlı inkişaf
- keyfiyyətli inkişaf
- stabil inkişaf

199 Milli iqtisadiyyatın inkişaf meyarı əsasən bu vacib şərtlə əlaqədardır

- dövlətin strateji məqsədləri ilə
- yerli iqtisadi imkandan istifadə etmək zərurəti
- yerli şəraitə uyğun gələn tarixi ənənələrin formalaşması ilə
- sahibkarlıq fəaliyyəti şəraiti ilə
- resursların mövcudluğu səviyyəsi ilə

200 Bu iqtisadi qayda deyil

- sərbəst bazar tipinə xas qayda
- mərkəzdən idarə edilən qayda
- azad bazar tipinə xas qayda
- demokratik prinsiplərə əsaslanan qayda
- rəqabətli bazar strukturuna xas qayda

201 Bu siyasi qayda deyil

- avtoritarizm prinsiplərə əsaslanan
- sərbəst bazar tipinə əsaslanan
- totalitarizm prinsiplərə əsaslanan
- təkrarhakimiyyətliyə əsaslanan
- demokratik prinsiplərə əsaslanan

202 Milli iqtisadiyyatın inkişafının davamlı xarakterində olması üçün hansı amil vacibdir.

- davamlı iqtisadi artım sürətinin təmin olunması
- ardıcıl məşğulluq
- ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi
- milli davranış qaydalarının əsasında duran mənəvi-dini dəyərlərin qorunması
- ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi

203 Milli iqtisadiyyatın davamlı və nəzəri əsaslarına nail olmaq üçün ən vacib amil:

- yeni milli iqtisadi inkişaf modellərinin secilməsi
- müstəqil dövlətlərin əmələ gəlməsi
- qloballaşma prosesində iqtisadi problemlərin həlli

- milli iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması
- milli mənafehlərin reallaşdırılması hədlərinin qorunması

204 Davamlı milli iqtisadiyyatın regional strukturlaşmasında əsas cəlbədicisi şərt:

- regionun təbii-iqlim şəraiti
- regionun investisiya cəlbədiciliyi
- regionun sahibkarlıq mühiti
- regionun insan potensialı
- regionun təbii potensialı

205 Davamlı inkişaf konsepsiyasına bir-birilə qarşılıqlı asılılıqda olan aspektlərdən hansı daha doğrudur:

- iqtisadi inkişafın artımı
- hamısı
- heç biri
- sosial ədalətin bərqərar olması
- ətraf mühitin və ekosistemlərin mühafizə və bərpası

206 Qlobal problem kimi ətraf mühitin qorunması kimi hansı prinsip məhz vacib sayılır:

- ekoloji problemlərin həlli zamanı hər bir rayon ekoloji və iqtisadi məsələlərin seçilməsində tam sərbəst olmalıdır
- müştərək təsərrüfat fəaliyyəti ilə digər yerdəki ekoloji ziyan arasındakı qarşılıqlı əlaqənin aşkara çıxarılmasına nail olunmalıdır.
- təbii resursların qorunmasını özəl sektor öz üzərinə götürməyə qadirsə onda dövlətin bu sahəyə xərc cəkməsi istisnalıq təşkil etməlidir.
- ətraf mühitin qorunması və tənzimlənməsinə nail olunmalıdır.
- sağlam ekoloji mühitin yaradılması üçün mülkiyyət obyektlərinin sərhədləri müəyyənləşdirilməlidir

207 Ekoloji tarazlığın pozulduğu ölkələrdə ətraf mühitin mühafizəsinə xidmət edən dövlət sisteminin fəaliyyətində

- ətraf mühitin mühafizəsinə dair dövlət tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində özəl sektorun fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması
- ekoloji sahədə məhdudiyətlər, çirklənməyə görə ödənişlər
- ekoloji layihə və ideyaların maliyyələşdirilməsi
- normativ tənzimləmə və cərimə sanksiyalarının tətbiqi

208 Azərbaycan Respublikasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın əsas prinsiplərindən biri kimi ən vacib şərt:

- qlobal təcrübənin öyrənilməsi
- beynəlxalq qanunvericilik və ətraf mühit siyasətinin hazırlanması prosesində iştirak
- beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq
- müasir beynəlxalq siyasət
- ətraf mühitin qorunması və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə sahəsində region və beynəlxalq layihələrin həyata keçirilməsi

209 Respublikamızda ekoloji tarazlığın təmin edilməsi və təbiətin mühafizəsinə həsr edilmiş Ekologiya ili hansı ilinə təsadüf edir:

- 2009-cu il
- 2008-ci il
- 2010-cu il

- 2007-ci il
- 2006 – cı il

210 Ekoloji tarazlığın bərpası iqtisadi inkişafın xarakteristikasında davamlı inkişaf konsepsiyasını formalaşdıraraq ən vacib şərt kimi:

- yoxsulluğun miqyası
- gəlirlərdə qeyri-bərabərliyin səviyyəsi
- ekoloji tarazlıq və qidalanmanın yaxşılaşdırılması
- iqtisadi artım
- insan potensialı

211 Dayanıqlı inkişafın prinsiplərində ən

- ekstensiv inkişafdan intensiv inkişafa keçid, elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- istehsal potensialından səmərəli istifadə edilməsi
- təsərrüfat fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyinin davamlı yüksəldilməsi
- cəmiyyət üzvlərinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- iqtisadiyyatın sahəvi və regional ziddiyyətlərinin aradan qaldırılması

212 Davamlı inkişaf konsepsiyasının ilk səbəbi İqtisadi artım nəzəriyyəsi olmuşdur. Bu konsepsiya hansı iqtisadçı alim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- C.Keyns
- A.Marşal
- M.Fridmen
- K.Menger
- A.Müller

213 Bu iqtisadi müstəqillik deyil:

- İmperiya asılılığına malik olmaq
- Sahib olduğu sərvətdən öz mənafeyinə uyğun istifadə etməlidir
- Cəmiyyət özünü iqtisadi cəhətdən yaşatmaq gücünə malik olmalıdır
- Cəmiyyətin tarix boyu yaratdığı və təbiətin ona bəxş etdiyi sərvətə sahib olmalıdır
- Sərbəst dünya bazarına çıxma bilmək

214 Bu- azad iqtisadiyyat sayılır:

- Öz dayaqları üzərində inkişaf edə bilsin və özünün təkrar istehsal etmək qabiliyyətinə malik olsun
- Özünün yetkin milli bazarı və bu bazarın tələblərinə cavab verən strukturla qərarlaşsın
- Hər hansı bir ölkədən asılı olsun
- Dövlət idarəçilik ənənələrinə malik olsun
- Müstəqil möhkəm valyutası, maliyyə kredit bank sistemi fəaliyyət göstərsin

215 Azərbaycanın müstəqillik əldə etdikdən sonra iqtisadiyyatını bir qədər ləngidən şərt:

- Zəngin təbii sərvətlərə malik olması
- Ölkənin bazar iqtisadiyyatına keçməsi
- Yerli istehsalın daha çox keçmiş sovet standartlarında olması
- Coğrafi mövqeyi
- Neft ixracatçısı olması

216 Milli dövlətçiliyi bərpa etmək üçün dövlət səmərəli iqtisadi fəaliyyətə başladıqda hansı amili vacib sayır:

- İqtisadiyyatın dövlətsizləşdirilməsi və özəlləşdirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, fəal struktur-investisiya siyasətinin yürüdülməsi və s
- Təkmil rəqabəti təmin etmək üçün inhisarların və ya oliqopoliyaların fəaliyyəti qadağan olunmalı
- Ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını almaq üçün müvafiq istehsal sahələrində nəzarəti həyata keçirməli
- Xüsusi proqramların hazırlanıb həyata keçirilməsi
- İnformasiya qıtlığının aradan qaldırılması

217 Müstəqillik əldə etmək üçün dövlət konkret olaraq bir sıra iqtisadi funksiyaları yerinə yetirir. Bu funksiyalardan ən vacibi:

- Hamısı
- Bazar infrastrukturunun o cümlədən əmtəə və fond birjalarının yaradılması qiymətlərin liberallaşdırılması
- tələb -təklif münasibəti əsasında qiymətin müəyyən edilməsi
- Ölkədə düzgün pul-kredit siyasətinin aparılmasını nəzərdə tutan maliyyə
- Əhali müvafiq hissəsinin bazar iqtisadiyyatına uyğunlaşmasının təmini məqsədilə güclü sosial müdafiə sisteminin təşkili

218 Milli dövlətçiliyin bərpası və bazara keçidin təkamül yolunun ən vacib amili:

- İnflyasiyaya yol verməmək üçün sərt maliyyə siyasəti yeridilir
- Güclü inhisarçılığa meyilli olan sahələrdə qiymətlər dövlət nəzarəti saxlanılır
- Bazar münasibətləri əvvəlcə istehlak mallarının istehsalı və satışı sahəsini sonra isə investisiya sahəsini bürüyür
- İstehlak bazarında dinamik tarazlığın bərqərar olması üçün qaydalar yaradılmasına təminat verir
- Bazar iqtisadiyyatı sürətlə formalaşdırılır, sahibkarlıq fəaliyyəti həvəsləndirilir

219 Bu metodlar - təhlil zamanı ayrılan hissə və tərəflərin formalaşması baş verir:

- Elmi-abstraksiya metodu
- İnduksiya metodu
- Sintez metodu
- Deduksiya metodu
- Təhlil metodu

220 Bu zaman mürəkkəb proseslərin ən sadə elementlərini aşkar etmək məqsədilə sahələr və öyrənilən vasitələr qruplaşdırılır. Bu hansı metoddur:

- Təhlil metodu
- İnduksiya metodu
- Deduksiya metodu
- Elmi-abstraksiya metodu
- Sintez metodu

221 Bu metod - özündə o tədqiqatı əks etdirir ki, proseslər haqqında bilik və hadisələr ümumi vəziyyətdən xüsusi və vahid fikirdən keçidlə formalaşır:

- Sintez metodu
- Deduksiya metodu
- İnduksiya metodu
- Təhlil metodu
- Sistemli yanaşma metodu

222 Azərbaycan iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsi, tədqiqat edilməsi vacib şərtidir. Məhz bu amil daha üstündür:

- Yeni iş yerlərinin yaradılması və məşğulluğun gücləndirilməsinin təhlili

- Milli sərvətlərin iqtisadi resursların səmərəli istifadəsi səviyyəsinin öyrənilməsi
- Ölkənin resurs potensialının səviyyəsinin təhlili
- Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafını o cümlədən ÜMM, ÜDM-nin əsas göstəricilərinin adambaşına düşən investisiya qoyuluşları, həmçinin xarici investisiyaların xarici iqtisadi fəaliyyətinin ixracının təhlili
- İstehsalın strukturu və rəqabət qabiliyyətlik səviyyəsinin təhlili

223 Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran ən ümdə vəzifə hansidir:

- Hər biri
- İqtisadi müstəqillik əldə etmək
- Azad iqtisadiyyat qurmaq
- Milli ,şəxsi, fikri müstəqillik qazanmaq
- Heç biri

224 Müstəqil Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsinin əsas potensialı:

- İstehsalın səmərəli təşkili və idarə edilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi
- Xalqın maddi və mənəvi tələbatının ən dolğun şəkildə ödənilməsi
- İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- İqtisadi həvəsləndirmə sisteminin təkmilləşdirilməsi
- sosial-siyasi, sosial-iqtisadi və mənəvi fəaliyyətdə beynəlmiləçiliklə millilik, milli dəyərlərlə bəşəri sərvətlər, milli idarəçilik, ölkə iqtisadiyyatının səmərəli şəkildə planlı idarə olunması, dövlətin plan və proqnozlarından səmərəli istifadəsi və s

225 İnnovasiya fəaliyyəti hansı istiqamətdə formalaşmışdır.

- Hamısı düzdür
- Mövcud məhsulun satışında yeni qanunauyğunluğun kəşfində
- Məhsul istehsalının daha yeni və səmərəli istehsal metodunda
- Dinamik inkişafa təminat yaradan mütərəqqi istehsalın təşkilində
- Hamısı səhvdir

226 İnnovasiya fəaliyyətində hansı amil düzgün sayılır.

- Yeni texnikaya və ya texnologiyaya nail olmaq
- Ənənəvi resurslardan istifadəni davam etdirmək
- Mövcud məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- Yeni məhsulun və xidmətin yaradılmasını təmin etmə
- Biznes prosesinin idarə edilməsinin səmərəliyini yüksəldərək

227 İnnovasiyanın strategiyası deyil

- İstehsalatda marketinq və idarəetmədə yeni metodların tətbiq edilməsini şərait yaratmaq
- Yeni yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçmək
- Hamısı düzdür
- yeni növ resursların istehsal tətbiqində təkən vermək
- Ənənəvi resurslardan istifadə şəraitində həmişəki yanaşmaların tətbiq edilməsi

228 Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspekti deyil

- Təşkilati aspekt
- Beynəlxalq aspekt
- Normativ hüquqi aspekt
- İqtisadi və sosial aspekt
- Siyasi aspekt

229 İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili formalarına görə hansı amil düz təsnifləşdirilməyib

- Mülkiyyət xüsusiyyətinə görə
- Ərazi yerləşməsinə görə
- Sosial vəziyyətə görə
- Əhatə dairəsinə görə
- İdarəetmə səviyyəsinə görə

230 Təşkilatı aspektdə bu amil düz deyil

- Mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
- Transmilli korporasiyaların yaradılması
- maliyyə-sənaye qruplarının yaradılması
- Xarici və müştərək müəssisələrin yaradılması
- Mövcud məhsulun modernləşdirilməsi

231 Texniki əlamətlərinə görə innovasiyalar bu formalara bölünür:

- Hamısı
- Texniki
- Əmtəə
- Texnoloji
- Heç biri

232 Bazar mövqeyinə görə innovasiyalar harada inkişaf yolunu seçir.

- Sahələrdə
- Müəssisələrdə
- Ölkədə
- Region
- Dünyada

233 Elmi-texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti hansı amillə hansı istiqamətdə səhvdir.

- Yüksək rəqabət qabiliyyəti və ixrac yönümlü məhsul istahsalı nəticəsində iqtisadi mənfəətin artırılması.
- Sosial istiqamətdə təhsil, təbiətin mühafizəsi və s. səmərəli nəticələr əldə olunması
- əmək və sosial vəziyyətin qorunub saxlanması
- Xidmətin təşkili formasının nəzərə alınması
- İqtisadi mənfəət əldə edilməsi üçün qənaət rejimi hesabına kənd təsərrüfatında istehsalın iqtisadi səmərəliyinin yüksəldilməsinə nail olmaq

234 İnnovasiya bu prosesi əhatə etmir.

- İstehlak sterasına məlum olmayan yenilik
- Tədqiqatların, elmi axtarışların bağlandığı dövrdən ilk məhsul əldə edilənədək olan dövrdəki tədbirləri
- İlk məhsulla istehsalçıların tələbatının tam ödənilməsi səviyyəsində məhsul itehsalına nail olunmasına üçün tələb olunan tədbirlər
- Elmi texniki yeniliyin istehlakçılar tərəfindən isdifadəsinin başlanması
- Məhsulun və yaxud yarımfabrikatın istehsalı üçün yeni xammal mənbəyinin kəşfi

235 İnnovasiya siyasəti qeyri-sabit iqtisadi siyasi şəraitdə banklar tərəfindən məhz bu xüsusiyyətlərin hansını həyata keçirir

- Kooperativ qiymətli kağızlar bazarının zəif inkişaf etməsi və ya inkişaf etməməsi
- Siyasi risklərin yüksək səviyyədə olmasını
- Heç birini

- Hamısını
- İntestisiya fəaliyyətində risk problemlərinin ciddi əhəmiyyət kəsb etməsini

236 Yerli müəssisələr investisiyaların maliyyələşdirilməsi mənbələrində məhz bu amili vacib sayır

- Müxtəlif nazirliklərin investisiya müsabiqələrində iştirakı
- İntestisiya əməkdaşlığının müxtəlif formaları
- Səhmləri buraxılışı və satışı
- Güzəştli dövlət kreditləri
- Səmərəli investisiya layihələrinin reallaşdırılmasından əldə edilən gəlirin hesabına öz-özünü maliyyələşdirmə

237 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmək üçün dövlət tərəfindən investisiyalara ayrılan prioritet iqtisadi sferada məhz bu şərt vacibdir;

- rəqabət qabiliyyətli məhsullar buraxan müəssisələrin inkişafı
- istehsal və sosial infrastrukturaya malik olmaq
- daha yüksək keyfiyyətli və ya yeni məhsul növlərinin buraxılışının mənimləşən müəssisələrə sahib olmaq;
- uzun müddət yüksək tələbat duyulan məhsulların istehsalını
- istehsal-iqtisadi əlaqələrin qurulması nəticəsində idxalı əvəz edən məhsulların istehsalının bərpa olunmasına nail olmaq

238 İnnovasiya fəaliyyətinin sahələri bu sahələrin ən vacibini irəli sürür

- İxtiraçılıq yaradıcılıq
- Elmi- yəni İnnovasiyanın təyinatı
- Təhsil İnnovasiyanın təyinatı
- Mədəniyyət və incəsənət
- Sahibkarlıq və menecment

239 İqtisadiyyatın İnnovasiyalı inkişafı üçün bu amil vacibdir.

- İnnovasiyaların tətbiqi və yüksək texnologiyalar sferasında məşğul olan şirkətlərin inkişafı üçün vergi stimullarının formalaşdırılması
- Sənayenin effektiv fəaliyyət göstərən sektorunun formalaşması
- Sahibkarlıq sektorunda İnnovasiya aktivliyinin inkişafı və stimullaşdırılması
- Əhaliyə sahibkarlığın əsaslarının tədrisi üçün geniş imkanların yaradılması
- hamısı

240 Azərbaycan 2020 : Gələcəyə baxış inkişaf konsepsiyasında ölkə prezidentinin İnnovasiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi , elm tutumlu texnologiyaların inkişafı haqqında fərmanı nə vaxt imzalanmışdır.

- 28 dekabr 2011
- 20 dekabr -2011
- 19 noyabr 2012
- 29 dekabr 2012
- 15 fevral 2012

241 Davranışı inkişaf əsas maliyyəti nədir

- Ekoloji konvensiyalara biomüxtəlifliyin qorunması
- İnsanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların gələcək tələbatların ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və fəaliyyətinin idarə edilməsinə edilməsinin yeni forması
- Cəmiyyətin davamlı, dayanıqlı, fasiləsiz sabit, uzun müddətli inkişafının təmin olunması
- Ətraf mühitin davamlılığının təmin olunması

İctimai qaydalar və təhlükəsizliyin qorunması

242 Bu iqtisadçı alim- insan potensialına əsaslanan Davanlı inkişafı əsas amillərinə, səmərəli yaradıcı ömür iqtisadiyyat, sağlam təbii və əlverişli sosial mühit bilik və bacarıq, sağlam və uzun ömürlük göstəricilərinə aid etmişdir

- Sakit Hüseyinov
- Arif Şəkəraliyev
- Urxan Ələkbərov
- Ələddin Əsgərov
- Eldar Hüseyinov

243 İnnovasiya potensialı məhz budur.

- Ekoloji durumun pozulmasının qarşısının alınması
- Elmi-texniki işlər və axtarışlarla məşğul olan elmi tədqiqat müəssisələri
- Elmi texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti
- İnformasiya sahələrinin fəaliyyətini
- Elmi-texniki yeniliklərin stimullaşdırılması

244 İnnovasiya latın sözü olub, mənası

- Planlaşma
- Təkmilləşmə
- Yaxşılaşma
- Yeniləşmə
- Səmərələşmə

245 bu metod tədqiqatı əks etdirir, həqiqətin dərk edilməsi vahid nəticəyə gəlinmə prosesində ümumiləşdirilmiş nəticə çıxarmaq və ümumi vəziyyəti formalaşdırmağa imkan verən prosesdə baş verir:

- Deduksiya metodu
- Elmi -abstraksiya metodu
- İnduksiya metodu
- Sintez metodu
- Təhlil metodu

246 bu metod ən mühüm metodoloji yanaşmalardan biri hesab olunur. Bu metod müşahidə etmə və baza materiallarının toplanması cəmiyyətin həyatının başlıca mahiyyətini müəyyən etmək, ümumiləşdirmək, qanunları prinsiplər kriteriyalar və s şəkildə göstərərək üstünlük təşkil edir:

- Deduksiya metodu
- İnduksiya metodu
- Təhlil metodu
- Sintez metodu
- Elmi-abstraksiya metodu

247 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- milli iqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- mikroiqtisadiyyat
- mezo iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat

248 Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- 1994-1995-ci illər
- 1993-1994-cü illər
- 2009-2010-cu illər
- 2003-2004-cü illər
- 2000-2003-cü illər

249 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat

250 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar budur:

- heç biri düz deyil
- fiskal, pul-kredit və konbinləşdirilmiş
- məcmu tələbin tənzimlənməsi
- məcmu təklifin tənzimlənməsi
- məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

251 Davamlı və dayanıqlı inkişaf konsepsiyası əsasən nə vaxt irəli sürülmüşdür?

- XIX əsrin ortalarından
- XVII əsrdə
- XX əsrin ikinci yarısından
- XVIII əsrin 30-40-cı illərindən
- XX əsrin əvvəllərindən

252 Davamlı insan inkişafı qiymətləndirilərkən ölkənin iqtisadi göstəricilərindən əsasən adambaşına düşən nə hesablanır?

- milli gəlir
- ümummilli məhsul
- ümumdaxili məhsul
- xalis milli məhsul
- heç biri düz deyil

253 Davamlı inkişafa nail olmaq üçün:

- hamısı düzdür
- ifrat yoxsulluğu və aclığı aradan qaldırmaq
- ətraf mühitin davamlılığını təmin etmək
- ümumi ibtidai təhsilə nail olmaq
- davamlı inkişaf üçün qlobal tərəfdaşlığı genişləndirmək

254 İnnovasiya dedikdə nə başa düşülür?

- istehsala tətbiqin uğurla başa çatması
- istehsala tətbiq olunan yenilik
- yeniliklərin yayılması və istifadəsi dövrü
- elmi-texniki dəyişikliklərin məcmusu

- istehsala tətbiqin mənfəət gətirməsi

255 İqtisadiyatın müstəqil milli əsasının yaradılmasının ən əsas şərti hansıdır?

- istehsalın kompleks inkişafı
 heç biri
 ərazi birliyinin yaradılması
 ərazi əmək bölgüsünün olması
 iqtisadi birlik

256 Keçid dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf mərhələsində böhran dövrü hansıdır?

- 1994-1996-cı illər
 2003-2009-cu illər
 2000-2003-cü illər
 1996-2000-ci illər
 1991-1993-cü illər

257 İnnovasiyanın strategiyasının əsasən hansı növü daha vacib sayılır?

- yeni məhsulun, xidmətin, texnologiyanın alınmasına yönəldilən innovasiya fəaliyyətidir
 istehsalatda, marketinq və idarəetmədə yeni metodların tətbiq edilməsi
 yeni növ resursların istehsal idarəetmə prosesində istifadə edilməsi
 ənənəvi resurslardan istifadə şəraitində yeni yanaşmaların tətbiq edilməsi
 yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçmək

258 İnnovasiya fəaliyyətinin təşkil formalarına görə ən düzgün amil:

- əhatə dairəsinə görə
 mülkiyyət xüsusiyyətinə görə
 ərazi yerləşməsinə görə
 idarəetmə səviyyəsinə görə
 yanaşma xüsusiyyətinə görə

259 Azərbaycanda xarici investisiyaların hüquqi rejimi hazırda hansı səviyyədə özünü göstərməyi daha düzgündür?

- dövlət səviyyəsində
 konstitusiya səviyyəsində
 qanunlar və digər normativ hüquqi aktlar səviyyəsində
 ikitərəfli və çoxtərəfli dövlətlərarası müqavilələr səviyyəsində
 beynəlxalq çoxtərəfli müqavilələr səviyyəsində

260 Keçid dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf mərhələsində böhran dövrü hansıdır?

- 2003-2009-cu illər
 1996-2000-ci illər
 1994-1996-cı illər
 1991-1993-cü illər
 2000-2003-cü illər

261 Milli iqtisadiyyat dedikdə başa düşülür:

- müəyyən ərazidə təkrar istehsal sahələrinin fəaliyyəti
 müəyyən ərazidə təkrar istehsal sahələrinin və növlərinin ərazi komplekslərinin məcmusu
 müəyyən ərazidə iqtisadi sahələrin yerləşməsi

- müəyyən ərazidə istehsal sahələrinin və növlərinin fəaliyyəti
- müəyyən ərazidə istehsal sahələrinin və növlərinin məcmusu

262 Milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi qiymətləndirilir: A) milli sərvətdən istifadə dərəcəsi ilə B) investisiyaların istifadəsi dərəcəsi ilə C) milli gəlirdən istifadə dərəcəsi ilə

- A,B
- A,B,C
- A,C
- C
- A

263 Milli iqtisadiyyata aid olmayan variantı seçin?

- iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- sosial problemləri tədqiq edir;
- ölkələr arasında iqtisadi asılılıq problemlərini
- milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;

264 Milli dövlət nədir?

- dövlətin sosial-iqtisadi münasibətlərini öyrənir;
- dövlətin ərazi bütövlüyüdür;
- subyektiv mənafeələrin təşkili forması olmayıb, real həqiqətdə həmin mənafeələrin təstiqinin ilkin şərti sayılmır;
- milli təsərrüfatın formalaşmasıdır;
- ərazi-etnik mənafeələr, mədəni və dini adət-ənənələrlə beynəlxalq hüququn və demokratiyanın üzvü birliyindən yaranan siyasi sistemin əsas qurumudur;

265 Milli iqtisadiyyata aid deyil?

- milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;
- sosial problemləri tədqiq edir;
- iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- milli bazarı və ölkənin dünya iqtisadiyyatındakı mövqeyini tədqiq edir;

266 İqtisadi müstəqillik nədir?

- iqtisadiyyatın inkişafına əsaslanaraq dövlətin maraqlarının təmin olunması;
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad olması və birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması;
- ölkələrin başqa ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrini təmin etmək;
- maddi, xidmət, texnologiya baxımından heç bir dövlətdən asılı olmamaq;
- istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığı təmin etmək;

267 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün Azərbaycan Respublikasının həyata keçirdiyivacib olan vəzifələrdən biri bu sıraya aid deyil:

- xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafı
- davamlı iqtisadi artıma nail olmaq
- rəqabətin inkişafı və mənfəətin artırılması üçün şərait yaratmaq
- əhəlinin gəlirlərinin fərqli cəhətlərlə əlaqələndirməklə maksimuma qaldırmaq
- iqtisadiyyatda müəyyən dərəcədə böhranı aradan qaldırmaq

268 Milli iqtisadiyyatın qlobal strateji məqsədi: A) xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və

saxlanması B)dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi C)bir-birilərinə zidd olan, təkzib edən, bəzən də antoqonist məqsədlər güdən çoxlu sayda məmurlar arasında kompromisin tapılması

- A,B
- A
- C
- B
- A,B,C

269 milli iqtisadiyyatın formalaşmasının aşağıdakı ilkin şərtlərinin formalaşdırılması müstəsna əhəmiyyətə malikdir. A)iqtisadi B) hüquqi C)təşkilati D)sosial E)siyasi

- A,C,E,
- A,D,
- A,B
- A,B,C,
- A,B,D,

270 Milli iqtisadi mənafeələrin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

- siyasi müstəqillik;
- mədəni müstəqillik;
- sosial müstəqillik;
- dövlət müstəqilliyi;
- iqtisadi müstəqillik;

271 Milli iqtisadiyyatı bazar mexanizminə əsaslanaraq inkişafını tənzimləmək üçün dövlətin gördüyü tədbirlərin sırasının düzgün verildiyi cavabı tapın:

- ideoloji, tarixi, siyasi
- siyasi, dini, mədəni
- iqtisadi, ideoloji, siyasi
- iqtisadi, mədəni, tarixi
- siyasi, iqtisadi, tarixi

272 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

- iqtisadi artım əldə etmək;
- rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;
- xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;
- qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;
- yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;

273 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidini təhlil edərkən neçə mərhələyə bölmək olar?

- 2
- 5
- 8
- 4
- 3

274 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin birinci mərhələsinə aiddir?

- 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranın aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

275 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin ikinci mərhələsinə aiddir?

- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranın aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

276 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin üçüncü mərhələsinə aiddir?

- 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranın aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

277 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin dördüncü mərhələsinə aiddir?

- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;
- 1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;
- 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;
- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranın aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;
- 2004 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

278 Müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?

- daxili ehtiyac üçün lazım olan mallar, xidmətlər və yaxud texnologiya əldə edilməsinin heç bir dövlətdən asılı olmamasını təmin etməkdir;
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad edilməsi və başqa dövlətə tabe olması deməkdir;
- ölkənin birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılmasıdır;
- iqtisadi sistemin hərtərəfli inkişafını təmin edir;
- milli iqtisadi mənafehlərin hərtərəfli inkişaf etdirilməsidir

279 Milli dövlət dedikdə müəyyən ərazidə isthsal vasitələrinin, sahələrini və növlərinin ərazi komplekslərindən ibarət olan iqtisadi sistem başa düşülür. nöqtələrin yerinə buraxılmış sövzü təyin edin və tərifini tamamlayın?

- milli hesablar sistemi
- milli mənafe
- milli hissiyyat
- milli iqtisadiyyat
- milli gəlir

280 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
- iqtisadi artım əldə etmək
- xarici iqtisadi fəaliyyətdə trızlıba nail olmaq
- qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
- yüksək səviyyəli məşulluğa nail olmaq

281 İqtisadi müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadi siyasətin həyata keçirilməsində xalqın iştirakı
- ölkənin daxilində məhsuldar qüvvələrin inkişaf etdirilməsi
- xarici iqtisadi əlaqələrdə məhdudiyətlərin aradan qaldırılması, gömrük rüsumlarının azaldılması
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən pzpđ edilməsi və onun birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması
- iqtisadiyyatın əsas sahələrinin müstəqil inkişafı

282 Müstəqillik nədir?

- daxili ehtiyac üçün lazım olan mallar, xidmətlər və yaxud texnologiya əldə edilməsinin heç bir dövlətdən asılı olmamasını təmin etməkdir;
- milli iqtisadi mənafeələrin hərtərəfli inkişaf etdirilməsidir;
- ölkənin birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılmasıdır;
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad edilməsi və başqa dövlətə təbə olması deməkdir;
- iqtisadi sistemin hərtərəfli inkişafını təmin edir;

283 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövləti gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- yüksək səviyyəli məşulluğa nail olmaq
- iqtisadi artım əldə etmək
- qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
- xarici iqtisadi fəaliyyətdə trızlığa nail olmaq
- ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq

284 Daxili milli məhsul nədir?

- istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;
- xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;
- milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;
- milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;
- xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur;

285 Daxili milli məhsul dedikdə nə başa düşülür?

- milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;
- milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;
- xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;
- xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur
- istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;
- milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;

286 Təhlükəsizlik kateqoriyasının sadələşdirilmiş strukturu neçə qrupa bölünür?

- 4
- 2
- 3
- 5
- 7

287 İqtisadi təhlükəsizliyin səviyyələrinə aid deyil:

- İntelektual təhlükəsizlik
- Investisiya təhlükəsizliyi
- Vergi təhlükəsizliyi
- Ali iqtisadi təhsil sferasının təhlükəsizliyi
- ekoloji təhlükəsizlik

288 İqtisadi təhlükəsizlik tərkib hissəsidir: A)milli təhlükəsizliyin B)beynəlxalq təhlükəsizliyin C)regional təhlükəsizliyin D)lokal təhlükəsizliyin

- B,C,D
- A
- A,B
- A,B,C
- A,B,C,D

289 Dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyi, ilk növbədə, vacibdir.

- dövlətin müstəqilliyinin qorunması üçün
- siyasətin sosial yönümlüyü, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olması üçün
- demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi üçün
- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq üçün
- islahatların hərtərəfli həyata keçirilməsi üçün

290 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən neçə göstərici təhlil edilir:

- 25-ə yaxın
- 55-ə yaxın
- 15-ə yaxın
- 35-ə yaxın
- 45-ə yaxın

291 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- emalədiçi sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi;
- elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktor işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti;
- sənayenin ümumi məhsulunda yüngül sahənin xüsusi çəkisi;
- investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;
- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası, ölkələr üzrə müqayisəsi;

292 Ölkənin malik olduğu bütün maddi nemətlərin və iqtisadi dövriyyəyə cəlb olunmuş təbii sərvətlərin məcmusunu özündə birləşdirən hansı göstəricidir?

- Ümumdaxili məhsul;

- Milli gəlir;
- Milli sərvət;
- Xalis milli məhsul.
- Ümummilli məhsul

293 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərkətməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi;
- əhalinin gəlirləri ilə xərclərinin nisbəti;
- beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə;
- illik inflyasiya;
- 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

294 Milli gəlir dedikdə nə başa düşülür?

- Ölkənin əsas dövriyyə kapitallarının tərkibinə ölkədə mövcud olan fəal kapitalların daxil olması.
- Ölkə üzrə istehsal olunmuş məhsulların həcmi
- Ümummilli məhsulda istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin dəyərinin çıxılması;
- Təkrar istehsal prosesinə cəlb edilən təbii nemətlər;
- Xalis milli məhsuldan dövriyyə vəsaitlərini cıxdıqda alınan yeni dəyər;

295 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərkətməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- əhalinin gəlirlərinin əmək haqqına nisbəti, faizlə;
- ərzaq məhsullarının idxalı ,ümumi ərzaq istehlakına nisbətən, faizlə.
- xarici borclar, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;
- dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;
- idxal, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;

296 Mənbələrinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv

- A,B,C,D
- A,B,C
- A,B
- B,C,D
- A,C,D

297 İnsan fəaliyyətinə təsirinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv

- C,D
- A,B
- A,B,C
- A,B,C,D
- A,C,D

298 Yaranma təbiətinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- Kontragent
- Daxili
- Siyasi
- Kriminal
- Rəqabət

299 Təsir obyektinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- İnformasiya
- Kontragent
- İşgüzar reputasiya
- Heyət
- Maliyyə

300 Gözlənilən zərərin ölçülərinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- Çətinlik yaradan
- Asan həll edilən
- Katastrofik
- Əhəmiyyətli
- Daxili

301 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- real ÜMM
- şəxsi sərəncamda qalan gəlir;
- adambaşına düşən nominal və real ÜDM;
- ÜDM-də əmək haqqının xüsusi çəkisi;
- orta aylıq əmək haqqı;

302 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- ÜMM artım sürəti;
- sənaye istehsalının artım sürəti;
- ÜDM-in illik artımı;
- inflyasiyanın, işsizliyin səviyyəsi;
- şəxsi yığım norması;

303 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymət indeksi;
- istehlak mallarının qiymət indeksi;
- əhalinin sayı;
- büdcə əksiri;
- dövriyyədə olan əmtəələrin dəyərilə onun pul təminatı;

304 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- idxal və ixracın saldosu;
- dövlət borcu;
- pensiyaların əhalinin gəlirlərində xüsusi çəkisi;
- kölgəli iqtisadiyyatın ÜDM-də xüsusi çəkisi;
- milli valyuta məzənnəsi və paritet alıcılıq qabiliyyəti;

305 Dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyi dedikdə:

- bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür

- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq
- ilk növbədə iqtisadiyyatın və onun qurumlarının elə vəziyyəti başa düşülür ki, bu milli mənafeləri müdafiə etməyə, yeridilən siyasətin sosial yönümlüyü-nü, iqtisadiyyatın, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olmasına imkan yaratsın.
- ölkənin hərbi-siyasi gücü, milli iqtisadiyyat sahələri və müəssisələrin rəqabət üstünlüyünü təmin edən «Milli romb», ölkə əhalisinin həyat keyfiyyətinin dünya standartlarına çatdırılması başa düşülür
- ölkənin yerli və xarici strateji resurslara daxil olma və ərazidə məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar geosiyasi və iqtisadi-coğrafi vəziyyəti başa düşülür

306 İqtisadi təhlükəsizlik məsələsinə dövlət :

- demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi baxır.
- özünün inkişaf strategiyasının meyarlarından biri kimi baxır.
- siyasətin sosial yönümlüyü, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olması kimi baxır.
- islahatların hərtərəfli həyata keçirilməsi kimi baxır.
- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olma kimi baxır.

307 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası. Ölkələr üzrə müqayisəsi; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

- 2,3,4
- 1,2,3
- 1,2,3,4
- 1,4
- 1,4,2

308 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

- 1,4,2
- 1,2,3,4
- 1,4
- 2,3,4
- 1,2,3

309 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;

- 2,3
- 2
- 1,3
- 1,2,3
- 1,2

310 Milli iqtisadi təhlükəsizliyə təsir edən problemlər sırasında ölkə iqtisadiyyatına barbaşa deyil, dolayı yolla təsir edənləri də nəzərə almaq mütləqdir. Belə təhlükələr sırasına aşağıdakıları aid edə bilərik: a. Milli məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin aşağı olması; b. İxracın xammal yönümlü olması; c. Texnika və texnologiyanın idxaldan asılı olması; d. Ölkədən kapitalın kənara axını;

- B,C,D

- A,C,D
- A,B,C,D
- A,B
- A,B,C

311 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının şaquli istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

- bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;
- cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;
- iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;
- elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi həyata keçirilir;
- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;

312 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının üfuqi istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;
- elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsini həyata keçirilir;
- bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;
- cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;
- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;

313 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının siyasi istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;
- cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;
- iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;
- bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;
- elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsini həyata keçirilir;

314 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idخال əməliyyatı tənzimlənmir:

- Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan ixrac əməliyyatları;
- beynəlxalq hesablaşmaların aparılması üzrə əməliyyatlar.
- müvafiq dövlət orqanlarından rəy və ya lisenziya alınmaqla aparılan idخال-ixrac əməliyyatları;
- Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan idخال əməliyyatları;
- rezidentlərin öz vəsaiti hesabına idخال;

315 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idخال əməliyyatları tənzimlənmir:

- barter əməliyyatları;
- konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları;
- beynəlxalq əməliyyatlar;
- müvəqqəti ixrac əməliyyatları;
- kooperasiya əməliyyatları;

316 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idخال əməliyyatları sərbəst həyata keçirilmir:

- psixotrop maddələrin ixracı
- Azərbaycan Respublikasında istehsal olunan malların ixracı
- Azərbaycan Respublikasında emal olunan malların ixracı
- kredit ixracı

reeksport (təkrar ixrac)

317 Millətlərin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir göstərir. A) milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, B) milli iqtisadiyyatın strukturu, C) iqtisadi qüdrəti D) geo-siyasi yeri

- B,C,D
 A,B,C,D
 C,D
 A,B
 A,B,C

318 Beynəlxalq münasibətlərdə millətin mövqeyini fərqləndirir. A) millətlərin əmtəə və xidmətlər sahəsində tələb və təkliflərini müəyyən edən milli gəlirdən və istehsalın həcmindən asılılığı B) bu və ya digər ölkənin milli varlığının həcmi C) əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixrac həcmi D) iqtisadiyyatın strukturu

- A,B,C
 A,B,C,D
 C,D
 A,B
 B,C,D

319 BMT-nin tədqiqatlarında maraqlı nəticələrinə əsasən inkişaf etmiş və sənaye ölkələrə aid deyil:

- başlıca olaraq xammal və ərzaq məhsulları idxal edərək hazır məhsulu ixrac
 ölkələr borç alanlar və borçlular rolunda çıxış edirlər
 investisiyalarından daha çox gəlir götürürlər
 fraxtdan (dəniz ticarətindən), sığortadan və başqa bu çür xidmətlərdən qazancın hamısı onların payına düşür.
 dünya ixracında və idxalında birinci yer tuturlar.

320 Əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixrac həcmi və tərkibi asılıdır.

- xaricdən daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərindən
 ölkədə fəaliyyət göstərən iqtisadi qaydaların xüsusiyyətlərindən
 iqtisadiyyatın strukturundan
 əmtəə və xidmətlərin dəyərindən
 idxalın (ixracın) milli gəlirə nisbətindən

321 Milli iqtisadiyyatın strukturunun beynəlxalq ticarətə təsirinin iqtisadi təhlili zamanı aşağıdakı göstərişdən istifadə etməkəlməz:

- millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı-ölkə daxilində istehlakolunan əmtəə və xidmətlərin dəyərinin xaricdən daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərində nisbəti;
 əhalinin gəlirləri ilə xərclərinin nisbəti;
 idxal və ixracın qiymət və gəlirlərə nisbətində elastikliyi - idxal və ixracın qiymət və gəlirlərin nisbi enib qalxmasından asılılığı.
 idxala meyilliyin marjinallığı (son həddi) – əlavə idxalın artımının milli gəlir artımına nisbəti;
 idxal və ixraca meyillik-idxalın (ixracın) milli gəlirə nisbəti;

322 Millətlərin beynəlxalq münasibətlərdə iştirakı həyata keçirilir A) müxtəlif formalarda B) müxtəlif vasitələrlə C) müxtəlif göstəricilərlə

- A
 B,C
 A, C

- A,B
- C

323 Dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri dövlətin aşağıdakı iqtisadi siyasətlərində reallaşır. A)investisiya, valyuta və büdcə siyasətində B)ticarət, valyuta və maliyyə siyasətində C) ticarət, fiskal və monetar siyasətində

- A, C
- A
- B
- A,B
- B,C

324 Dövlətin maliyyə siyasəti ibarətdir kapitalların və uzunmüddətli investisiyaların (faiz stavkaları, birbaşa borçlar və s.) A)beynəlxalq hərəkətinə təsir göstərməkdən B)beynəlxalq vəziyyətdən C)dövlətin quruluşu modelindən

- A,B,C
- B,C
- A,B
- A,C
- A

325 İqtisadi qaydanın aşağıdakı əsas istiqamətini ayırırlar: A)iri iqtisadi qruplaşmalarının fəaliyyəti B)dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri C) iqtisadiyyatın hakim mövqə tutma dərəcəsi

- A
- A, C
- A,B
- B,C
- C

326 İqtisadi siyasətin istiqaməti dövlətin yerinə yetirdiyi əsas funksiyalardan asılı olan dövlət quruculuğu modeli müəyyən edir: A)Qüvvədə olan institusional sistemdə nəzərdə tutulmuş qaydaları qoruyub saxlamağa yönəlmiş mühafizə B) Dövlətdə strateji xarakterə malik iqtisadiyyat sahələrinin miqdarı ilə bağlı olan C)İctimai nemətlər istehsalı ilə bağlı olan

- C
- A,B,C
- A,B
- B,C
- A,C

327 İnkişaf etmiş ölkələrin tarixi təcrübəsi göstərir ki, qloballaşmada milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının təmin edilməsinin zəruri şərtidir: A)milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyin təmin edilməsi, B)səmərəliliyin təmin edilməsi, C)iqtisadi təhlükəsizliyin təmin edilməsi D)sabitliyin təmin edilməsi

- A,B
- C,D
- B,C
- A,B,C
- B,C,D

328 Dövlət pul-kredit siyasətindən nə vaxt istifadə edir?

- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməməsi üçün;
- inflyasiyanın səviyyəsini tənzimlənmək üçün;
- inflyasiya səviyyəsinin maksimuma qalxması üçün;
- əmək haqqlarının endirilməsi üçün;
- iqtisadiyyatda lazımi pul kütləsini təmin etmək və tənzimlənmək üçün;

329 Dövlətin pul-kredit siyasətini təşkil edir?

- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- həmin sahədə dövlət tədbirlərinin məcmuu;
- bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- investisiya ilə tələb arasındakı balanslılığı pozur;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;

330 Dövlətin pul-kredit siyasəti büdcə və vergi siyasətlərindən necə fərqlənir?

- bu siyasət büdcə və vergi siyasətindən elə də fərqlənmir;
- iqtisadi konyukturanın tənzimlənməsində istifadə edilən tənzimləmə alətidir;
- əmək haqqlarının artırılmasına stimulaşdırır;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsinə görə;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasına görə;

331 Pul-kredit siyasəti öz əksini hansı tədbirlərdə tapır?

- iqtisadi və siyasi məqsədlərin reallaşdırılmasına yönəldilən tədbirlərdə tapır;
- inflyasiya səviyyəsinin yüksəldilməsi tədbirlərində tapır;
- əmək haqqlarının endirilməsi tədbirlərində tapır;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması tədbirlərində tapır;
- bu siyasət özünü uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunun azalması tədbirlərində tapır;

332 Pul-kredit siyasətinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- milli valyutanın məzənnəsi aparıcı dövlətlərin dövrəli valyutalarına nisbətən tənzimlənmək;
- iqtisadi konyukturanı tənzimlənmək;
- ölkənin müsbət tədiyyə balansına nail olmaq;
- inflyasiya ilə mübarizə aparmaq;
- ölkənin mənfi tədiyyə balansına nail olmaq;

333 Pul-kredit siyasətinin əsas istiqaməti nədir?

- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;
- investisiya ilə tələb arasındakı balanslılığı pozur;
- kredit və pul emissiyasını stimullaşdırmaq və yaxud da onların hərəkətini məhdudlaşdırmaq;
- bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;

334 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kredit neçə formada olur və hansılardır?

- 3 formada: maliyyə, ticarət və makro kreditlər;
- formada: ümumi, xüsusi və bank kreditləri;
- 2 formada: makro və mikro kreditlər;
- 2 formada: sadə və mürəkkəb kreditlər;
- 2 formada: kommersiya və bank kreditləri;

335 Kommersiya krediti dedikdə nə başa düşülür?

- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- bu kreditin elə formasıdır ki, bir müəssisə digər müəssisəyə malını satmağa verir;
- ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
- bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir

336 Bank kreditləri dedikdə nə başa düşülür?

- ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir
- burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- bu kreditlər xüsusi kredit idarələri vasitəsilə verilən borclardır;

337 Dövlətin pul-kredit siyasətinin həyata keçirilməsi hansı metodlar əsasında aparılır?

- xüsusi və selektiv metodlar;
- ümumi və selektiv metodlar;
- sadə və mürəkkəb metodlar;
- ümumi və xüsusi metodlar;
- sadə və selektiv metodlar;

338 Ümumi metodlar necə izah edilir?

- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;

339 Selektiv metodlar necə izah edilir?

- burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
- burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir

340 Kommersiya kreditinin əsas əlaməti nə sayılır?

- bu kreditin əsas əlaməti əsas kapital;
- bu kreditin əsas əlaməti qiymətli kağız sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti faiz sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti veksəl sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti borc kapitalı sayılır;

341 Pul-kredit siyasətinin son məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- qiymətlərin sabitliyinin, tam məşğulluğun, istehsalın real həcmının artmasının, sabit tədiyyə balansının təmin olunmasından ibarətdir;
- inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;
- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- investisiya ilə tələb arasındakı balansın pozulmasıdır
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması başa düşülür;

342 Azərbaycan Respublikasının Milli Bankının pul-kredit siyasətinin əsas vəzifəsi dedikdə nə başa

düşülür?

- ölkəmizdə orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- ölkəmizin milli valyutasının – manatın sabitliyini təmin etməkdən və onu qoruyub saxlamaqdan ibarətdir;
- ölkəmizdə uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- ölkəmizdə əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;
- ölkəmizdə inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;

343 Vergilər neçə yerə bölünür və hansılardır?

- 2 yerə: dövlət və özəl vergilər;
- 2 yerə: müstəqim və dolay vergilər;
- 2 yerə: bələdiyyə və yerli vergilər;
- 3 yerə: ümumi, xüsusi və birbaşa vergilər;
- 2 yerə: sadə və mürəkkəb vergilər;

344 Müstəqim vergilərə daxil olan variantı seçin?

- sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- korporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;
- buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;

345 Dolay vergilərə aid olan variantı seçin?

- buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;
- korporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;
- vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;

346 Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən ölkədə hansı vergilər müəyyən edilmişdir?

- bütün vergilər;
- dövlət və bələdiyyə vergiləri;
- ümumi və xüsusi vergilər;
- birbaşa və dolay vergilər;
- dövlət, yerli vergilər və Muxtar Respublika vergiləri;

347 Bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusunu nə xarakterizə edir?

- iqtisadi potensial
- əmək ehtiyatı
- makroiqtisadi göstəricilər
- məhsuldar qüvvələr
- istehsal resursları

348 Hansı potensialın qiymətləndirilməsi onun istifadəsinin səmərəliliyinin təhlilinə əsaslanır:

- əmək resursları potensialı

- ehtiyat potensialı
- maliyyə resursları potensialı
- informasiya potensialı
- elm və intellektual potensial

349 Təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan...? Nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

- təbii komponentdir
- təbii istehsal
- təbii potensialdır
- təbii mühit
- təbii aqro-iqlim ehtiyatlarıdır

350 Hansı resurslar bu və ya digər regionda sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı üçün məqsədyönlü kateqoriya hesab olunur?

- insan resursları
- əmək resursları
- iqtisadi resurslar
- təbii resurslar
- maliyyə resursları

351 Azərbaycan iqtisadiyyatının yaranması və inkişafı neçə mərhələyə bölünür?

- 1 mərhələyə;
- 3 mərhələyə;
- 5 mərhələyə;
- 2 mərhələyə;
- 4 mərhələyə;

352 Bu söz latın sözü olub «geyindirmək» mənasını ifadə edir?

- disproporsiya
- innovasiya
- kapital
- investisiya
- inkasso

353 İnvestisiya hansı subyektlər tərəfindən həyata keçirilir? I dövlət, II fərdi istehlakçılar, III xüsusi kompaniyalar, IV iqtisadi agentlər, V ayrı-ayrı sahibkarlar

- I, III, V
- II, IV, V
- I, II, IV
- III, IV, V
- I, II, III

354 .....istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir, nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

- iqtisadi investisiyalar
- dövlət investisiyaları
- istehsal təyinatlı investisiyalar
- xüsusi investisiyalar

- infrastruktur təyinatlı investisiyalar

355 Dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək makroiqtisadi siyasət baxımından sosial problemlərin həllinə istiqamətlənən bazar iqtisadiyyatı modeli hansıdır?

- tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modeli
 azad bazar iqtisadiyyatı
 tənzimlənməyən bazar iqtisadiyyatı modeli
 qarışıq iqtisadiyyat modeli
 sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli

356 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar bölünür: I sosial-sabit kapital qoyuluşları, II daxili kapital qoyuluşları, III əhaliyə göstərilən xidmət təyinatlı investisiyalar, IV institusional investisiyalar, V insan resurslarına yönəldilən kapital qoyuluşları

- II, III, IV
 I, II, III
 I, III, V
 III, IV, V
 I, IV, V

357 Hansı növ investisiyalar bilavasitə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir?

- bütün cavablar doğrudur
 xarici investisiyalar
 infrastruktur təyinatlı investisiyalar
 sosial sabit investisiyalar
 daxili investisiyalar

358 Yapon modelinə aiddir?

- bu model istehsal xərclərini maksimumlaşdırır;
 bu model məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini azaldır;
 bu model məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır, istehsal xərclərini isə maksimumlaşdırır;
 bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
 bu model əlverişsiz hesab olunur, əhali arasında çox böyük təbəqələşmə yaradır;

359 Hansı növ investisiyalar iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onun idarə olunması strukturunun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir:

- daxili investisiyalar
 institusional investisiyalar
 xarici investisiyalar
 sosial sabit investisiyalar
 infrastruktur təyinatlı investisiyalar

360 İntestisiya təsir göstərən amillər içərisində fərqləndirilir? I ideoloji, II siyasi, III infrastruktur, IV iqtisadi, V sosial mədəni amil.

- II, III, IV
 III, IV, V
 I, III, V
 I, II, III

II, IV, V

361 İnvestisiyaya təsir göstərən amillər içərisində hansı amil beynəlxalq səviyyədə gedən prosesləri, coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən ölkənin investisiya mühitinə dolayı yolla təsirini tənzimləyir?

- siyasi amil
- hüquqi amillər
- sosial-mədəni amil
- regional amil
- qlobal amil

362 İsveç modelinə aiddir?

- bu modeldə gəlirlərin yüksək olması ilə aşağı vergiqoyma müşahidə olunur;
- bu modeldə gəlirlərin aşağı olması ilə yüksək vergiqoyma müşahidə olunur;
- bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələr çıxış edir;
- bu modeldə dövlət bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsi yoxdur;
- bu modeldə sosial siyasəti güclü olan və iqtisadi inkişafa meyilli olan ölkələr daxildir;

363 Aşağıda göstərilənlərdən hansı hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktına əsaslanır?

- investisiya amili
- investisiya vəsaiti
- investisiya sahəsi
- investisiya mühiti
- investisiya mahiyyəti

364 İnvestisiyanın əsas subyekti nədir?

- xarici və yerli şirkətlər;
- dövlət və özəl bölmələr;
- müəssisələr, idarələr və təşkilatlar;
- özəl bölmələr və amortizasiya fondu;
- dövlət və xüsusi sahibkarlıq;

365 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti?

- dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması;
- vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır;
- bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergiqoyma müşahidə olunur;
- əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;
- bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi;

366 İnvestisiyalar neçə forma üzrə yerinə yetirilir və hansılardır?

- 3 forma: natural, lokal və dövlət investisiyaları;
- 3 forma: dövlət, özəl və yerli investisiyalar;
- 2 forma: dövlət və xüsusi investisiyalar;
- formaya bölünməzlər;
- 2 forma: yerli və xarici investisiyalar;

367 Dövlət investisiyaları necə həyata keçirilir?

- daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir
- vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına heyata keçirilir;
- bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;
- vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;

368 Alman modelinə aiddir?

- iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- davamlı inkişaf üçün bütün təsərrüfat formalarının müxtəlif şəraitdə yaranması ilə fərqlənir;
- dövlət qiymətlərə, rüsum və tariflərə, texnoloji standartlara təsir göstərməklə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına kömək edir;
- həm planlı iqtisadiyyat, həm də bazar tənzimləmə metodlarına əsaslanaraq iqtisadiyyatda ixrac yönümlü sahələrin inkişafına üstünlük verir;
- dövlət tərəfindən tədbirlər, proqramlar qəbul olunmaqla – bank, idxal, ixrac əməliyyatlarının nəzarəti tətbiq edilir;

369 Xüsusi investisiyalar necə həyata keçirilir?

- bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;
- vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;
- dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;
- daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir;
- vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına heyata keçirilir;

370 Azad bazar iqtisadiyyatı modeli nədir?

- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə sosial problemlərin həllini istiqamətləndirir;
- həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik, dövlətin müəyyən tədbirləri vasitəsilə reallaşdırılır;
- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;

371 İstehsal təyinatlı investisiyalar nədir?

- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

372 Tənzimlənən bazar iqtisadiyyatlı model nədir?

- bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;
- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub,bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək,sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

373 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar nədir?

- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilərkən müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;

374 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli nədir?

- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub,bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;
- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək,sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;
- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

375 Sosial sabit investisiyalar nədir?

- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilərkən müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;

376 Qarışıq iqtisadiyyat modeli nədir?

- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək,sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;
- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub,bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;
- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

377 İnstitusional investisiyalar nədir?

- dövlət tərəfindən həyata keçirilərkən müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;

378 Investisiya mühiti nədir?

- hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- iqtisadiyyatın ümumi vəziyyəti nəzərə alınmaqla inflyasiyanın səviyyəsi, milli valyutanın sabitliyi, vergi sistemi, gömrük xidməti nəzərə alınmaqla tənzimlənir;
- beynəlxalq səviyyədə gedən proseslərin coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən formalaşır;
- ölkə əhalisinin xarici kapitalla cəlb olunması ilə onların ixtisas səviyyəsi, cəmiyyətin bilik səviyyəsini, təşkilatçılıq qabiliyyəti və sair amilləri nəzərə alınmaqla formalaşır;
- ölkənin mövcud vəziyyətini nəzərə almaqla ölkədə siyasi sabitliyin, iqtisadiyyatın müdaxiləsi səviyyəsini və beynəlxalq sazişlərin şərtlərinə əməl olunmasını əhatə edir;

379 Bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarına aid deyil?

- tələb və təklif arasında tarazlığın pozulması, maliyyə sabitliyinin pozulması;
- bazar infrastrukturunu və seqmentlərinin yaradılması;
- qiymətlərin liberallaşdırılması, tələb və təklif əsasında formalaşması;
- əhalinin sosial müdafiəsinin təşkil edilməsi;
- antiinflyasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunma;

380 Aşağıdakı fikirlərdən birində İsvec modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:

- yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması
- əhalinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır;
- yüksək gəlirlərin olması
- yüksək vergi
- kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı

381 Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin necə mərhələsi olmuşdur:

- 6
- 3
- 4
- 5
- 2

382 İnvəsiyisiya fəaliyyəti aşağıdakı variantlardan hansında sahələr üzrə həyata keçirilmir?

- daşınan və daşınmaz əmlak;
- müəyyən qaydada rəsmiləşdirilməmiş elmi təcrübə və istehsalın təşkilində zəruri olmayan texniki sənədləşdirmə;
- istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan texniki sənədləşdirmə və istehsala tətbiq edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu;
- müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi təcrübə və digər intellektual sərvətlər;
- pul vəsaiti, kreditlər, məqsədli bank əmanətləri, səhmlər və digər qiymətli kağızlar;

383 Daxili investisiya mənbələrinin tərkibinə daxil olmayan variantı seçin?

- şəxsi vəsaitlər;

- texniki yardımlar;
- qrantlar;
- beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- büdcədən kənar fondların vəsaiti;

384 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti dedikdə nə başa düşülür?

- vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır;
- bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergi qoyma müşahidə olunur;
- bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi;
- dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması;
- əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;

385 İnvestisiya prosesi dedikdə nə başa düşülür?

- hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- investisiya qoyuluşlarının və onların həyata keçirilməsi ilə bütün proseslərin məcmusu başa düşülür;
- qeyri-dövlət, dövlət, fiziki şəxslər tərəfindən həyata keçirilməyən investisiya fəaliyyətidir;
- istehsalata və sosial sahələrə istiqamətləndirilməmiş investisiya fəaliyyəti hesab olunur;
- hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktlarıdır;

386 Daxili investisiya mənbələrinə daxil deyil?

- dövlətlərarası kredit;
- bank krediti;
- beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- qrantlar;
- ticarət kapitalı;

387 Azərbaycanın bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsi hansı xüsusiyyətləri ilə səciyyələnir?

- bazarın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək
- makroiqtisadi, sosial və siyasi sabitliyi xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək
- antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi
- monetar siyasətin tənzimlənməsi

388 Hansı modeldə istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması, əsas göstəricilərdən biridir:

- Amerika modeli
- Yapon modeli
- Cənubi-Koreya modeli
- Alman modeli
- İsveç modeli

389 Azad bazar iqtisadiyyatı modeli dedikdə nə başa düşülür?

- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik, dövlətin müəyyən tədbirləri vasitəsilə reallaşdırılır;
- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə sosial problemlərin həllini istiqamətləndirir;
- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

390 Sahibkar öz fəaliyyətini həyata keçirmək istədiyi regionun əhalisinə aşağıdakı nöqtəyi nəzərdən

baxmalıdır: A)kadr potensialı mənbəyi kimi B) əmtəə və xidmətlərin istehlakçıları potensialı kimi C)innovativ inkişaf potensialı kimi D)daxilində sahibkarlıq fəaliyyəti həyata keçirilməli olan sosial mühit kimi

- A,B,D
- A,B,C
- A,D
- A,C
- A,B

391 Təbii-iqlim şəraiti elementlərinin hər birini aşağıdakı ilə xarakterizə etmək olar: A)təsirin gücü və xarakteri ilə; B) təsirin yayılması ərazisi ilə; C)müxtəlif tərəflilik, davamiyyət və təsirin mövsümliyi ilə; D)müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə;

- A,C
- A,B,D
- A,B,C,D
- A,B,C
- A,C,D

392 Təbii-iqlim şəraiti elementlərinin hər birini aşağıdakı ilə xarakterizə etmək olar: A)müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə; B)onun yaxşılaşdırılmasının məqsədəuyğunluğu və mümkünlük dərəcəsi ilə; C)əhalinin həyat fəaliyyətinə təsir dərəcəsi ilə.

- C
- A,B,C
- A,B
- A
- A,C

393 Təbii-iqlim şəraitinin elementlərinə görə regionların ərazisi ola bilməz: ekstremal

- prekomfort
- diskomfort
- aktiv
- hiperkomfort
- heç biri

394 İnnovasiya dedikdə nə başa düşülür?

- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- beynəlxalq səviyyədə gedən proseslərin coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən formalaşır;
- hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- iqtisadiyyatın inkişafının səmərəliliyinin yüksəldilməsi və rəqabət qabiliyyətliliyinin artmasının əsas amilidir;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;

395 İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;
- 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;
- 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;
- 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;
- 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;

396 İnnovasiyanın obyekt sahələrinə daxil deyil?

- idarəetmə, istehsal, texnoloji sahələr;
- milli, regional, lokal sahələr;
- hərbi, idarəetmə, iqtisadi sahələr;
- təşkilati istehsal, ekoloji, mənəvi sferalar
- texnoloji, hüquq, sosial-iqtisadi sahələr;

397 İnnovasiyanın obyekt sahələrinə daxil olan variantı seçin?

- mədəniyyət, milli, etika;
- elm, qlobal, hərbi sahələr;
- ekoloji, iqtisadi, hərbi, ekoloji sahələr;
- etika, lokal, elm sahələri;
- ideologiya, regional, texnoloji;

398 İnnovasiyanın yenilik səviyyəsinə daxil deyil?

- təkmilləşdirilmiş, yaxşılaşdırılmış sahələr;
- bazis, mikroinnovasiyalar;
- saxta innovasiyalar, antiinnovasiyalar;
- dövrü təşkil edən əhəmiyyətli sahələr;
- iqtisadi, sosial-iqtisadi, mənəvi sferalar;

399 İnnovasiyanın yayılma sferasına daxildir?

- iqtisadi, siyasi, sosial-iqtisadi, mənəvi;
- elm, mədəniyyət, dini, saxta innovasiyalar;
- təşkilati istehsal, ekoloji, idarəetmə;
- texnoloji, ideologiya, hərbi, hüquq;
- milli, nöqtəvi, lokal, qlobal, regional;

400 İnnovasiyanın yayılma sferasına daxil deyil?

- iqtisadi, sosial-iqtisadi;
- qlobal, milli;
- milli, lokal;
- lokal, nöqtəvi;
- nöqtəvi, regional;

401 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1. Sosial iqtisadi inkişaf strategiyası təyin olunur. 2. İqtisadiyyatda struktur yenidənqurmalar həyata keçirilir. 3. İntestisiya siyasəti reallaşdırılır. 4. Xarici iqtisadi fəaliyyət istiqamətləri müəyyən edilir.

- 1,4,2
- 1,2,3
- 1,2,3,4
- 2,3,4
- 1,4

402 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1. Ölkənin sosial iqtisadi inkişafı proqnozlaşdırılaraq təhlil edilir. 2. Dövlət satınalmaları müəyyənləşdirilir. 3. Pul tənzimlənməsi həyata keçirilir. 4. Özəlləşdirmə tətbiq edilərək reallaşdırılır.

- 1,2,3
- 1,4

- 1,4,2
- 2,3,4
- 1,2,3,4

403 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aid deyil:

- Əhalinin sosial təminatını həyata keçirir
- Ətraf mühitin mühafizəsi təmin edilir.
- İstehsal vasitələrinin yerləşdirilməsi həyata keçirilir
- Antiinhisar tənzimləmə tədbirləri həyata keçirilir.
- Dövlətin maliyyə-vergi siyasəti reallaşdırılır.

404 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

- diskont
- qeyri –tarif
- rəqəmlərin cəmi
- qalıq dəyəri
- diversifikasiya

405 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

- gömrük tarif
- deviz
- delfi
- uçot
- bərabər amortizasiya

406 Xarici rəqabətin dağıdıcı təsirindən milli iqtisadiyyatı qorumaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

- hər şey bazarın öhdəsinə buraxılmalıdır
- azad iqtisadi zona(lar) təşkil edilməlidir
- idxal gömrük tarifləri yüngülləşdirilməlidir
- dövlət tərəfindən proteksionist siyasət yeridilməlidir
- «açıq qapı» siyasəti yeridilməlidir

407 Ölkədə iqtisadi təhlükəsizliyin mövcüdlüyü amilləri:

- iqtisadi tərəqqi
- xarici təhlükənin olması
- məmur özbaşınalığı
- polis qanunsuzluğu
- həyat səviyyəsinin aşağı olması

408 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası. Ölkələr üzrə müqayisəsi; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

- 1,4,2
- 1,2,3,4
- 1,4
- 2,3,4
- 1,2,3

409 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

- 1,4,2
- 1,4
- 2,3,4
- 1,2,3
- 1,2,3,4

410 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;

- 2
- 1,2
- 1,2,3
- 1,3
- 2,3

411 Milli iqtisadiyyatın inkişafının yüksək səviyyəsinə nail olmaq, onun dünya iqtisadi sistemində öz yerini tutması üçün bu qaydalar kateqoriyası olmalıdır: 1) İQTİSADİ, 2) SİYASİ 3) İDEOLOJİ

- 1,3
- 2
- 1,2
- 1,2,3
- 2,3

412 Təbii-iqlim şəraiti iqtisadi fəaliyyətin inkişaf sürətini: A) ləngidə bilər B) sürətləndirə bilər C) sabit saxlaya bilər D) davamlı edə bilər E) təhlükəli edə bilər

- A,C
- A,B,C
- A,B
- A,D
- C,D

413 İnteraksiya aktivliyi:

- regionun əsas kapitalına investisiyaların cəlb edilməsinin intensivliyidir
- iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimlənilir
- maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunma səviyyəsinə görə təyin edilir
- müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə müəyyənləşir
- bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusu ilə xarakterizə edilir

414 Ölkənin iqtisadi potensialına daxildir

- bütün qeyd olunanlar
- enerji və elmi-texniki potensial
- sənaye, tikinti və kənd təsərrüfatı potensialı
- kadr və elmi texniki potensial
- infrastruktur potensialı

415 resursların məcmusuna daxildir:

- insan resursları
- təbi resurslar
- hamısı birlikdə
- sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
- təbii-iqlim şəraiti

416 Təbii resurslara aid olmayan variantı seçin?

- təbii resurslar yalnız istifadə olunan komponentlərdir;
- sahibkarlıq fəaliyyətinin birbaşa və dolaylı inkişafına təsir göstərir;
- iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir;
- bu komponentlər təbii resursların məcmusunu təşkil edir;
- təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan təbii komponentlərdir;

417 Ərazi üzrə əhatə edilmiş resurs təminatına müfaviq olaraq regional istiqamətlər öz daxilində neçə yerə ayrılır və hansılardır?

- 2 yerə: təbii və insan resursları;
- 3 yerə: təbii, təbii olmayan, kapital resursları;
- 4 yerə: əmək, maliyyə, xammal, kapital resursları
- 2 yerə: təbii və maliyyə resursları;
- 3 yerə: əmək, kapital ,maliyyə resursları;

418 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə aşağıdakı variantlardan hansı nəzərə alınmır?

- xammal və material resursları;
- əmək resursları;
- maliyyə resursları;
- siyasi potensial;
- informasiya potensialı;

419 Ölkənin iqtisadi potensialının qiymətləndirilməsi hansı göstərici ilə xarakterizə olunmur?

- ÜMM (Ümumi Milli Məhsul);
- ÜDM (Ümumi Daxili Məhsul);
- əmək resursları;
- milli gəlir;
- məhsuldar qüvvələrin azalması;

420 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə hansı resurs nəzərdə tutulur: I-xammal, II-kpital, III-təbii sərvətlər, IV-maliyyə, V-əmək

- III, IV, V
- I, IV, V
- II, IV, V
- I, II, III
- I, III, V

421 Bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusunu nə xarakterizə edir?

- makroiqtisadi göstəricilər
- məhsuldar qüvvələr
- istehsal resursları

- əmək ehtiyatı
- iqtisadi potensial

422 Təbii resurslara aiddir:

- hamısı
- neft, su ehtiyatı
- daş kömür
- meşə resursu
- qaz, qızıl

423 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- hamısı aiddir
- material, xammal resursu
- əmək resursu
- maliyyə resursu
- elmi, potensial və informasiya potensialı

424 İqtisadi-coğrafi vəziyyət aşağıdakı meyarlara görə qiymətləndirilir: A) faydalılıq və ya rentalıq; B) vəziyyətin potensialı; C) bazarın vəziyyəti; D) dövlətin siyasəti

- A,D
- A,B,C
- A,B,D
- A,B
- A,C

425 Investisiya cəlbəediciliyi dərəcəsini aşağıdakı meyar əsasında qiymətləndirmək olar: A) investisiya aktivliyi B) regionun investisiya potensialı C) regional investisiya riski

- A,C
- A,B,C
- A,B
- A
- B

426 Xammal material resursları hansı formada hesablanır

- hamısı düzdür
- sürüşdürmə yolu ilə vergilər yolu ilə
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə
- əhəlinin gəlirləri yolu ilə
- mənfəət yolu ilə

427 Cəmiyyətin iqtisadi potensialının istifadə olunması effektivliyi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi;
- canlı əməyin effektivlik göstəriciləri;
- ümumi effektivlik göstəriciləri;
- yeni texnikanın tətbiqinin effektivliyi;
- resursların əldə olunmasının mənfi effektləri;

428 Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

429 Əmək resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;

430 İnformasiya potensialı nədir?

- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

431 Maliyyə resursları dedikdə nə başa düşülür?

- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

432 Elm və intellektual potensial nədir?

- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

433 İqtisadi potensial dedikdə nə başa düşülür?

- təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının ərazi üzrə yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur;
- bu potensialın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi səmərəlik həddinin proqnozlaşdırılması ilə aparılır;
- bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial-iqtisadi və digər materialların məcmusu başa düşülür;
- istehsal fondlarının, sahələrin və müəssisələrin texniki səviyyəsinin aşağı olması iqtisadi potensialın möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır
- kompleks şəkildə səmərəli istifadənin proqnozlaşdırılması;

434 Ehtiyatdan istifadənin səmərəliliyi necə müəyyən edilir?

- hamısı düzdür
- balanslaşdırmaqla
- planlaşdırmaqla
- gəlirə görə
- səmərəlilik həddini proqnozlaşdırmaqla

435 Təbii resurslardan istifadəni optimallaşdırmaq tələb edir:

- hamısını nəzərə almaq
- resursların təsərrüfat dövryyəsinə cəlb edilməsi ardıcılığı
- təbii resursların coğrafi və kəmiyyətə yerləşməsi və təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- resurslardan kompleks və səmərəli istifadəni proqnozlaşdırmaq
- məkan etibarilə istifadənin rentabelliği

436 investisiyalar İstehsal təyinatlı olduqda?

- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

437 investisiyalar İnfrastruktur təyinatlı olduqda?

- dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

438 Təbii resurslardan istifadə optimallaşdırılmasına daxildir:

- təkrar istehsal qanunauyğunluqları
- hamısı
- rentabellik
- resurs təsərrüfatı səmərəli növbəliliyini
- coğrafi və kəmiyyətin yüksəldilməsinin hesablanması

439 Ölkənin iqtisadi potensialına daxildir:

- xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər, elmi, intellektual potensial

- xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları, əmək resursları, elmi, intellektual potensial
- xammal, material resursları, əmək resursları, texniki resurslar
- xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları
- xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər

440 Cəmiyyətin iqtisadi potensialından istifadənin və effektivliyinin göstəriciləri

- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, istehsal fondları və investisiya qoyuluşunun effektivlik göstəriciləri, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi

441 Maddi istehsal sahələri hansı sahələri əks etdirmir:

- məhsul təchizatı sahələri
- ticarət və ictimai yeyinti sənayesi
- ictimai iaşə və maddi-texniki təminat sahələri
- mədəniyyət sahələri
- daşınmaz əmlakla əhəmiyyət aparan sahələr

442 Maddi istehsal sahələri hansı sahələri əks etdirmir:

- sənaye
- elm
- tikinti
- istehsala xidmət göstərmək üçün rabitə
- kənd təsərrüfatı

443 Sahələrarası kompleks deyil:

- yanacaq energetika
- aqrosənaye
- nəqliyyat
- maşınqayırma
- dağ-mədən

444 Sənayenin alt sahəsi deyil:

- yanacaq energetika, hərbi-sənaye
- elektroenergetika, maşınqayırma
- yeyinti, neft-kimya
- maşınqayırma, elektroenergetika
- kimya, yeyinti

445 Maddi istehsal sahələrinə daxil deyil

- sənaye, kənd təsərrüfatı, məhsul təchizatı sahələri
- sənaye, kənd təsərrüfatı

- nəqliyyat və istehsala xidmət edən rabitə
- mənzil-kommunal təsərrüfatı, əhaliyə məişət xidməti
- tikinti, ticarət, ictimai iaşə

446 Ümumiqtisadi mütənasibliklər dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal vasitələri ilə istehlak şeyləri arasında, istehsalla istehlak arasında, istehlakla yığım arasında mövcud olur;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- sənayenin daxilindəki, kənd təsərrüfatı daxilindəki proporsionallıqdır;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- maddi istehsal sahəsi ilə istehsal infrastrukturu arasında, sənaye və kənd təsərrüfatı arasında olur;

447 Sahələrarası mütənasibliklər nədir?

- sənayenin daxilindəki, kənd təsərrüfatı daxilindəki proporsionallıqdır;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- istehsal vasitələri ilə istehlak şeyləri arasında, istehsalla istehlak arasında, istehlakla yığım arasında mövcud olur;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- maddi istehsal sahəsi ilə istehsal infrastrukturu arasında, sənaye və kənd təsərrüfatı arasında olur;

448 Sahə strukturu nəyi əks etdirir?

- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;

449 Ərazi strukturu nəyi əks etdirir?

- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;

450 Sosial struktur nədir?

- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;

451 Təkrar istehsal strukturu nədir?

- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;
- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;

452 Milli istehsalın iqtisadi şərtləri dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal təsərrüfat prosesinin və iqtisadiyyatının subyektlərini əhatə etməsidir;
- xarici təkrar istehsal və daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür
- sosial-mədəni mühitin təmin edilməsidir;
- xarici təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;
- daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

453 İqtisadi birlik dedikdə nə başa düşülür?

- təbii resurslarla ölkənin milli iqtisadiyyatının formalaşması və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsi;
- ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadi və sair potensialının nəzərə alınması;
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsü;
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirməsi və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünün əhatə etməsi başa düşülür;
- inzibati ərazi vahidliyi daxilində sərhədlərin toxunulmazlığı

454 Azərbaycanın makroistehsal sisteminə aiddir?

- aqrar sənaye və kənd təsərrüfatı;
- sənaye və kənd təsərrüfatı;
- sənaye və aqrar sənaye sistemləri;
- tikinti, sənaye;
- aqrar sənaye kompleksi, tikinti;

455 Sosial strukturlar dedikdə nə başa düşülür?

- müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə reqlamentləşdirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;
- milli iqtisadiyyatın öz miqyasına görə eyni tipli struktur bölmələri üçün struktur göstəricilərin və onların fəaliyyətinin eyni müvəqqəti cəhətlərinin nəzərdən keçirilməsi;
- həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;
- ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;
- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini aşkara çıxarmaq məqsədilə müəyyən dövrdə dinamikada olan bütün struktur bölmələrin nəzərdən keçirilməsi;

456 İxrac yönümlü struktur sahə tərkibinə hansı sahələr daxil deyil: 1) neft-qaz sənayesi, elektroenergetika, 2) yüngül sənaye 3) yeyinti sənayesi 4) kənd təsərrüfatı 5) neft-kimya

- 1, 2, 3, 5
- 1, 2, 3, 4
- 2, 3, 4, 5
- 1, 2, 4, 5
- 3, 4, 5, 2

457 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi sahələrinə daxil deyil:

- xidmətlərin tənzimlənməsi
- investisiyaların tənzimlənməsi
- valyutanın tənzimlənməsi
- əmtəə axınının tənzimlənməsi
- norma və normativlərin tənzimlənməsi

458 Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı siyasətdir:

- heç biri

- ticarət
- iqtisadi
- valyuta
- hamısı

459 Azərbaycanın ərazisi hansı iqtisadi miqyaslar üzrə istehsal sisteminə bölünə bilər?

- makro, mikro, mezo;
- mikro, mezo;
- makro, mezo;
- bölünə bilməz;
- mikro meqo;

460 Milli iqtisadiyyata aid deyil?

- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;
- milli bazarı və ölkənin dünya iqtisadiyyatındakı mövqeyini tədqiq edir;
- milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;
- iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- sosial problemləri tədqiq edir

461 Hüquqi dövlət dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadiyyatın təsirindən azad edilməsini;
- vətəndaşların milli sərvətlərə sahib olmağını;
- milli sərvətlərin qorunub saxlanılmasını;
- özünü idarəetmə sisteminin formalaşmasını və inkişafını;
- demokratik milli dövlət quruculuğunun hüquqi cəhətdən təmin olunmasını;

462 Milli hisslər dedikdə nə başa düşülür?

- bir dövlətin heç bir dövlətdən asılı olmamasını əks etdirir
- milli dövlət quruculuğunun hissi cəhətdən təmin olunmasını əks etdirir;
- ölkənin vətəndaşlarının milli sərvətlərə sahib olmasını, onun qorunub saxlanılmasını əks etdirir;
- hissi dövlət prinsiplərini əks etdirir;
- insanların hərtərəfli olaraq müəyyən sistem daxilində və qrup şəklində inkişafını əhatə edir;

463 Azad iqtisadi fəaliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən asılılığının olması deməkdir;
- ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrin təminatını əks etdirir;
- dövlətin iqtisadi mənafehlərinin səbəblərini öyrənir;
- istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığını göstərir;
- sərbəst istehsal təsərrüfat fəaliyyəti başa düşülür;

464 Milli istehsalın iqtisadi şərtləri dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal təsərrüfat prosesinin və iqtisadiyyatının subyektlərini əhatə etməsidir;
- sosial-mədəni mühitin təmin edilməsidir;
- xarici təkrar istehsal və daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;
- xarici təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;
- daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

465 Milli iqtisadiyyat.....?

- ayrı-ayrı ölkələrlə ixrac-idxal əməliyyatları ilə müəyyən olunan bir sistemdir

- beynəlxalq iqtisadiyyatla yalnız qarşılıqlı əlaqə çərçivəsində ayrı-ayrı ölkələrin inzibati ərazi sərhədləri üzrə təbii-coğrafi fərqlərə görə bölünən bir sistemdir
- ayrı-ayrı ölkələrin daxili ehtiyatlarını müəyyən edən bir sistemdir
- beynəlxalq iqtisadiyyatla əlaqə və asılılıq çərçivəsində ölkələrin inzibati ərazi sərhədləri üzrə təbii-coğrafi, sosial-iqtisadi, texniki-texnoloji fərqlərə görə bölünən müstəqil təsərrüfat sistemidir
- ayrı-ayrı ölkələrin müvafiq olaraq daxili maliyyə resurslarını müəyyənləşdirən bir sistemdir

466 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövləti gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq
- ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
- xarici iqtisadi fəaliyyətdə trəzlığa nail olmaq
- iqtisadi artım əldə etmək
- qiymətlərdən sabitlik əldə etmək

467 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;
- bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;
- ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;

468 Ölkənin daha çox əhəmiyyətə malik olan iqtisadi artımını şərtləndirən amillərə aid deyil?

- sahibkarlıq fəaliyyəti;
- əmək resursları;
- təbii olmayan resurslar;
- kapital resursları;
- torpaq resursları;

469 Milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

- siyasi, mədəni, mənəvi;
- iqtisadi, sosial, sahəvi;
- ideoloji, dəyər, struktur;
- iqtisadi, siyasi, ideoloji;
- regional, sahəvi, iqtisadi;

470 İqtisadi fəaliyyətə dövlət təsirinin istiqamətinin səhv verildiyi cavabı tapın:

- pul-kredit siyasəti
- gömrük siyasəti
- tənzimləmə siyasəti
- anti-inhisar siyasəti
- vergi siyasəti

471 Ölkələrin vergi siyasətinin həyata keçirilməsində apardığı tədbirlərdən səhv olanı tapın:

- Offşor zonalara nüfuz etmə
- mal çeşidinin təkmilləşdirilməsi
- vergi ödənişləri strukturunun adaptasiyası
- istehsalat xərclərinin strukturunun optimallaşdırılması

- ixrac-yönümlü və idxal əvəzədən istehsalatın prioritet inkişafı:

472 Aşağıdakılardan birində uyğunluq düzgün verilməyib:

- dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi – tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modelidir
- iqtisadi mexanizmlər – açıq və qapalı tip olur
- iqtisadi qayda – azad bazar, sərbəst qayda da bura aiddir
- İsveç modeli – yüksək əmək haqqı, yüksək vergi yükü
- dövlətin iqtisadi fəaliyyət istiqamətlərindən biri – gömrük siyasəti

473 Anti-inhisar siyasətinə aid olmayan variantı seçin?

- ehtiyat bazarında davranışın təkmilləşdirilməsi;
- üstünlük təşkil etmələmətlərinin iqtisadiyyatda olmamasının əsaslanması;
- iqtisadi agent tərəfindən həyata keçirilən əqdlərin anti-inhisar qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılmasının əsaslanması;
- ədalətli rəqabət əsasında işlərin aparılmasının əsaslanması;
- anti-inhisar strategiyasının adaptasiyası;

474 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılması aşağıdakı şərtlərdən hansı ilə tənzəmlənir?

- iqtisadi birlik;
- iqtisadiyyatın kompleks inkişafı;
- ərazi əmək bölgüsü;
- ərazi birliyi;
- sahələrarası əlaqələr;

475 Dövlət müəssisəsi dedikdə nə başa düşülür?

- kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
- mülkiyyətçi dövlətdir, gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;
- sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;
- kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır;
- bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir

476 Azərbaycanın ərazisində neçə makroistehsal sistemi mövcuddur?

- yoxdur
- 1
- 4
- 3
- 2

477 Sahə məkanında strukturlaşdırma milli iqtisadi fəaliyyətə aşağıdakı kimi baxmağa imkan verir.

- milli iqtisadiyyatın müxtəlif səviyyəli qarşılıqlı əlaqəli, qarşılıqlı asılı sahə bölmələrinə bölüşdürülməsi
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi
- həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət
- ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti
- milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsi

478 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti?

- bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergi qoyma müşahidə olunur;
- əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;
- bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi;
- dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması;
- vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır;

479 Sahə diffrensiallaşması prosesinin intensivliyi aşağıdakılarla qiymətləndirilə bilər:

- əmək resursları ilə;
- milli gəlir ilə;
- müxtəlif səviyyəli sahə bölmələrinin sayının orta artım sürəti ilə
- müəssisənin gəlirinin səviyyəsi ilə
- məhsuldar qüvvələrin azalması ilə;

480 Sahə differensiyası aşağıdakının nəticəsində formalaşır:

- həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;
- sosial qrupların, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;
- ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini nisbəti;
- milli iqtisadiyyatın sahə bölmələri arasında müəyyən proporsiyalar və nisbətlər
- müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə rəqləmləndirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;

481 İstehsalın kompleks inkişafı dedikdə nə başa düşülür?

- istehsalın bütövlükdə daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirir və milli iqtisadiyyatın inkişaf etməsi nəzərdə tutulur;
- milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsidir;
- hər bir ərazi üzrə ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi;

482 Sahə bölməsi özündə əks etdirir:

- iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini
- ölkənin ərazisində yerləşmiş müəssisələrin (istehsalın) məcmusunu
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində müəssisələrin qarşılıqlı əlaqələrini
- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyillərini

483 Azərbaycanın bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsi hansı xüsusiyyətləri ilə səciyyələnir?

- dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi
- monetar siyasətin tənzimlənməsi
- bazanın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək
- makroiqtisadi, sosial və siyasi sabitliyi xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək
- antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi

484 Hansı modeldə istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması, əsas göstəricilərdən biridir:

- İsveç modeli
- Yapon modeli
- Amerika modeli

- Cənubi-Koreya modeli
- Alman modeli

485 Sahə məkanında iqtisadi fəaliyyətin strukturlaşdırılması nəyi göstərir?

- milli iqtisadiyyatın tərkibində oxşar texnologiyalardan və resurslardan istifadə edən, oxşar iqtisadi təyinatlı məhsulları istehsal edən müəssisələrin birləşməsini
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü
- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyillərini
- iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini
- iqtisadiyyatın kompleks inkişafını

486 Ərazi istehsal sisteminin iqtisadi səviyyələri hansılardır?

- mikro, makro, mezo və meqo;
- makro, meqo;
- mikro, mezo;
- mezo, makro
- makro, meqo, mikro;

487 Azərbaycanın ərazi istehsal sistemi neçə yerə bölünə bilər?

- 3
- 1
- 4
- 2
- 5

488 Azərbaycanın ərazisi hansı iqtisadi miqyaslar üzrə istehsal sisteminə bölünə bilər?

- bölünə bilməz;
- makro, mikro, mezo;
- mikro meqo;
- makro, mezo;
- mikro, mezo;

489 İstehsalların cox hissəsinin ərazi yerləşməsi qeyri bərabər olması aşağıdakı amillə şərtlənmişdir:

- tarixi ənənələr,
- dövlətin strateji (geopolitik) məqsədləri
- resursların mövcudluğu
- sahibkarlıq fəaliyyətinin şəraiti
- əhalinin etnik tərkibi

490 Regional situasiyanı müəyyən edir: A)Obyektiv və subyektiv amillərin qarşılıqlı fəaliyyəti B) geopolitik və iqtisadi-coğrafi vəziyyət C) regionun investisiya cəlbəediciliyi

- B
- A,C
- A,B,C
- A,B
- A

491 Regional situasiyaya təsir göstərir: A) regionun investisiya iqlimi B)geopolitik və iqtisadi-coğrafi vəziyyətinə əsaslanan region təsərrüfatının iqtisadi və sosial inkişafının strateji məqsədləri C) səmərəli

strukturlaşdırılma

- B
- A,C
- A,B
- A,B,C
- A

492 Ərazi birliyi dedikdə nə başa düşülür?

- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;
- ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;
- məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;
- inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;

493 Ərazi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;
- iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;
- məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;

494 Ərazi əmək bölgüsü nədir?

- məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;
- ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;
- iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
- müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;

495 Ərazi birliyi nədir?

- inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;
- istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;;
- ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;
- məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;

496 Ölkənin regionları üzrə müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətlərinə aşağıdakı aspektdən baxmaq olar: A)bu və ya digər regionun sahə strukturu; B)bu və ya digər sahənin ümumi məhsulunun cəmində müxtəlif regionların nisbətləri; C)bu və ya digər regionda müəssisələrinin sayı

- C
- A,B
- A
- A,C
- A,B,C

497 regionun investisiya potensialı: A)obyektiv amillərdən asılı olaraq, bütün maliyyələşdirmə

mənbələrindən regionun əsas kapitalına cəlb etmək mümkün olan investisiyaların həcmidir B) ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür; C)məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;

- A,C
- B
- A
- A,B,C
- A,B

498 Geniş mənada rəqabət qabiliyyətlilik təmin olunur:

- əmək resursları torpaq və kapitala nəzərən artıq olarsa
- təbii resurs potensialından istifadənin sabitliyinin təmin edilsə
- iqtisadiyyatın strukturu, siyasi və ictimai tələbin strukturu dəyişirsə
- bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edirsə
- müəyyən məhsulların istehsalında müqayisəli üstünlüyə malikdirsə

499 Rəqabət qabiliyyətlilik barədə fikir yürütməmişdir:

- A.Smit
- T.R.Maltus
- V.V.Leontyev
- E.Hekşer
- D.Rikardo

500 Rəqabət qabiliyyətlilik barədə fikir yürütməmişdir:

- B.Olin
- C.B.Sey
- E.Hekşer
- D.Rikardo
- M.Porter

501 O hadisələrə təsadüfi demək olar ki:

- sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- onlar ölkə iqtisadiyyatının ümumi inkişaf şərtləri ilə uyğunluq təşkil etmir və onların baş verməsinə nə müəssisələr, nə də hökumət təsir göstərə bilmir.
- bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edir
- ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
- ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır

502 Bütün milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyi haqda aşağıdakı fikri yürütmək olar.

- ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcmi ilə müəyyən olunur.
- milli iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrinin həcmi ilə müəyyən olunur.
- daxili və xarici bazarlarda digər ölkələrlə rəqabət imkanları müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsi ilə xarakterizə olunur.
- hansı təsərrüfat subyekti öz məhsuluna olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyir və bunun hesabına uzun müddət çiçəklənir və inkişaf edir.

- ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri, regional determinatlar isə ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini formalaşdırır

503 Rəqabət qabiliyyətliliyinin göstəriciləri aşağıdakı variantlardan hansılardır? 1) Amillərin parametri; 2) Makroiqtisadi mühit; 3) Ölkədə dövlət institutlarının keyfiyyəti; 4) Tələbin parametri; 5) Texnologiyaların inkişaf səviyyəsi

- 1,2,3
 1,3,5
 2,3,6
 3,4,5
 2,3,5

504 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin birbaşa metodu :

- dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanır
 ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldosunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
 sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
 ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır
 ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır

505 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi ola bilər:

- çox ballı
 uzun müddətli
 operativ
 orta müddətli
 birbaşa

506 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin dolaylı metodu

- ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır
 dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanır
 ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldosunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
 sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
 ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır

507 Milli rəqabət üstünlüklərinin determinantlarına aiddir: 1. istehsal amilləri parametrləri; 2. əmtəə və xidmətlərə tələb parametrləri; 3. ölkənin müəssisələrinin strategiyaları, onların strukturu və rəqabəti; 4. ölkənin geosiyasi vəziyyəti

- 1,2,3,4
 1,2,3
 1,4,2
 1,4
 2,3,4

508 Əgər rəqabət üstünlüklərinin azı bir determinantı tələb olunan səviyyəyə uyğun gəlmirsə, onda:

- istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsinə təsir edir.
- nə ölkə, nə də onun firmaları daxili bazarda, və ələlxüsus xarici bazarlarda yüksək rəqabət qabiliyyətliliyinə nail ola bilməzlər.
- hakimiyyət orqanları tərəfindən istifadə olunan iqtisadi fəaliyyətin tənzimləmə sisteminin parametrləri və məqsədlərə təsir edir
- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyətinə təsir edir
- rəqabət qabiliyyətliliyinə onsuz da nail oluna bilər.

509 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Birinci qrup amillər əlaqədardır:

- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə

510 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. İkinci qrup amillər bağlıdır:

- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə

511 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Üçüncü qrup amillərə daxildir:

- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə

512 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Dördüncü qrup amillər xarakterizə edir:

- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
- iqtisadi fəaliyyətin regional hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə
- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə

513 Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinin səviyyəsi asılıdır.

- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin potensialından
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin determinantlarından
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin mövcudluğundan
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin şərtlərindən
- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin amillərindən

514 Rəqabət üstünlüklərinin milli determinantları formalaşdırır:

- ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini
- regionun iqtisadi inkişafının strateji məqsədlərini,

- istehsal və sosial infrastrukturların vəziyyətini,
- müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsini,
- ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri,

515 Rəqabət üstünlüklərinin regional determinantlar formalaşdırır :

- istehsal və sosial infrastrukturların vəziyyətini,
- ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini
- ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri,
- müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsini,
- regionun iqtisadi inkişafının strateji məqsədlərini,

516 Rəqabət qabiliyyətliliyi potensialı fərqlidir:

- milli iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri üçün
- milli iqtisadiyyatının müxtəlif məhsulları üçün
- milli iqtisadiyyatının müxtəlif infrastrukturları üçün
- milli iqtisadiyyatının müxtəlif iqtisadi agentləri üçün
- milli iqtisadiyyatının müxtəlif regionları üçün

517 Milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının yüksək səviyyəsinə nail olmaq üçün bu qaydalar kateqoriyası olmalıdır: 1)İQTISADI 2) SOSIAL 3) EKOLOJİ

- 1,2,3
- 2,3
- 1,3
- 2
- 1,2

518 Davamlı inkişaf əlaqəli dövlət tənzimlənməsi aşağıdakılar nəzərə alınmaqla həyata keçirilir: 1. taktiki və strateji məqsədlər 2. dövlətin və subyektlərin maraqlarının uyğunlaşdırılmasının vacibliyi 3. dövlətin və insanların maraqlarının uyğunlaşdırılmasının mümkünlüyü

- 1,2
- 1,2,3
- 1,3
- 2
- 2,3

519 Davamlı inkişafın meyarlar sisteminin formalaşdırılmasının aşağıdakı istiqamətdə təyin edilməsi vacibdir: A) sosial, iqtisadi, ekoloji və institusional bölmələr üzrə təsnifatlaşdırılma B) ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi C)mövcud vəziyyət, ona təsir və reaksiya.

- B,C
- A,B,C
- A,B
- A,C
- A

520 İqtisadi inkişaf səviyyəsini ifadə etmək üçün aşağıdakı göstəricilər sistemindən istifadə olunur : 1. Adambaşına düşən ÜDM-in həcmi; 2. İqtisadiyyatın strukturu; 3. Əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- 1,3
- 1,2,3

- 1,2
- 2,3
- 2

521 Davamlı inkişaf əlaqəli dövlət tənzimlənməsi təsərrüfat fəaliyyəti ilə idarəetmə strukturlarının institusional cəhətdən aşağıdakı şərtlərinin birləşməsi vasitəsilə həyata keçirilir: 1. siyasi, 2. ictimai 3. iqtisadi- hüquqi

- 2
- 1,2
- 1,2,3
- 2,3
- 1,3

522 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - yüksək iqtisadi artıma nail olunmasını; 2. - stabil sosial inkişafa nail olunmasını; 3. - maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın, yüksək texnologiyaları balanslılığının təmin edilməsini;

- 1,3
- 1,2,3
- 2,3
- 1,2
- 2

523 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ekoloji vəziyyətin sabitliyinin gözlənilməsi; 2. - sosial təyinatlı bazar iqtisadiyyatının formalaşmasını; 3. - enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi əsasında təsərrüfat fəaliyyəti ilə geniş hədlərinin müəyyənləşdirilməsini;

- 2
- 1,2
- 1,2,3
- 2,3
- 1,3

524 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi; 2. - davamlı inkişafa keçidin hüquqi əsaslarının yaradılması; 3. - davamlı inkişafın səmərəli təbliği formalaşdırılması və müvafiq təmsil və öyrədilmə sisteminin yaradılması

- 1,3
- 1,2,3
- 2,3
- 1,2
- 2

525 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi. b. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi c. Maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- A,C
- A
- B
- A,B,C
- A,B

526 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi b. Azərbaycan biznesində transmilli şirkətlərin fəaliyyətində iştirakı c. Ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- A,B
- A,C
- B
- A
- A,B,C

527 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Maliyyə və real sektorun balanslılığının təmin edilməsi b. Stabil sosial inkişafa nail olunma c. Investisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi

- A,C
- A,B
- A,B,C
- A
- C

528 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi b. Azərbaycanın dünya ÜDM-də xüsusi çəkisi və onun dünya ixracında payı c. Xarici ölkələrə nisbətən əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- B,C
- A,C
- A,B
- A,B,C
- A

529 Xarici iqtisadi təhlükəsizlik formalaşmasının indikatorları: A) makrosəviyyədə rəqabət qabiliyyətliliyi B) ölkənin dünya ÜDM-də xüsusi çəkisi C) xarici ölkələrə nisbətən əhalinin həyat səviyyəsi, əhalinin həyat səviyyəsinin keyfiyyəti, ölkə biznesinin transmilli şirkətlərinin iştirakı D) makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi, investisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi

- A,C
- A,B,C,D
- B,C,D
- A,B,C
- A,B

530 Aşağıdakı fikirlərdən birində İsveç modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:

- yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması
- əhalinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır:
- yüksək gəlirlərin olması
- yüksək vergi
- kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı

531 İqtisadiyyata təhlükə baxımından təsir istiqaməti neçə yerə bölünür və hansılardır?

- 2 yerə:ictimai və mədəni
- 3 yerə:birbaşa və dolayı;

- 2 yerə:daxili və xarici;
- 3 yerə:iqtisadi və sosial-iqtisadi;
- 2 yerə:sadə və mürəkkəb;

532 Aşağıdakı bəndlərdən birində dövlətin iqtisadiyyatda iştirakının modellərinin düzgün sayı və onlardan biri verilmişdir. Bu cavabı tapın:

- 5 qarışıq bazar iqtisadiyyatı modeli
- 4 tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modelli
- 3 sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli
- 5 azad bazar iqtisadiyyatı modeli
- 4 vahid bazar iqtisadiyyatı modeli

533 Bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarından biri yanlıştır:

- azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması üçün antiinşisar və haqsız rəqabət formalarının, tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- qiymətlərin kəskin azalması, əhalinin maddi rifah halının artması
- antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunmaq
- bazar infrastruktur və seqmentlərinin yaradılması
- əhalinin sosial müdafiəsinin təşkili

534 Makroiqtisadi proporsiyaların formalaşmasının növlərinə aiddir?

- maddi əşya, strateji dəyər, sahələrarası disproporsiyalar;
- sahədaxili, sahələrarası, əmək, bölgü, həcm disproporsiyaları;
- ərazi, müddətli, dövlətlərarası ümumiqtisadi disproporsiyalar;
- dövlətlərarası, sahədaxili, sahələrarası, ərazi ümumiqtisadi disproporsiyalar;
- strateji, struktur, regional, bölgü, ərazi disproporsiyaları;

535 Müəssisə bazara çıxarılan uyğun hüquq orqanında qeydə alınmış, ümumi əmtəə nişanı olan əmtəə və xidmətlərin məcmusu – qeyd olunan fikirlər milli iqtisadiyyatda hansı konsepsiyanın nəzəri əsasını təşkil edir?

- sosial
- istehlak
- institusional
- məhsul
- resurs

536 Müəssisə bazara xidmət və məhsul çıxaran istehsal prosesi istehlakçılarının marağının ahəgdarlığını təmin edən təşkilatdır – deyilən nəzəri fikirlər milli iqtisadiyyatın hansı konsepsiyasını təşkil edir?

- sosial
- institusional
- istehlak
- resurs
- məhsul

537 Qarışıq iqtisadiyyat modeli dedikdə nə başa düşülür?

- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;
- bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;

- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;
- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək, sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

538 İnsan resurslarına daxildir:

- əmtəə və xidmətlərin
- demoqrafik
- hamısı
- kadr potensialı
- sahibkarlıq

539 Təbii resurslara aid olmayan variantı seçin?

- təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan təbii komponentlərdir;
- bu komponentlər təbii resursların məcmusunu təşkil edir;
- iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir;
- sahibkarlıq fəaliyyətinin birbaşa və dolaylı inkişafına təsir göstərir;
- təbii resurslar yalnız istifadə olunan komponentlərdir;

540 Ərazi (region) resurslarının məcmuuna daxildir:

- təbi resurslar
- insan resursları
- təbii-iqlim şəraiti
- sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
- hamısı birlikdə

541 Makroiqtisadi proqnozlaşdırma və planlaşdırma üçün nə xas deyil?

- ərazi strukturu;
- sahə strukturu;
- istehsal strukturu;
- yığım strukturu;
- sosial struktur;

542 Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

543 Elm və intellektual potensial nədir?

- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir

544 Ölkənin ehtiyat potensialı deyil:

- işçi qüvvəsi
- əmək ehtiyatları
- informasiya
- maliyyə resursları
- ETT və investisiya resursları

545 Təbii resurslardan istifadə optimallaşdırılmasına daxildir:

- rentabellik
- coğrafi və kəmiyyətin yüksəldilməsinin hesablanması
- təkrar istehsal qanunauyğunluqları
- resurs təsərrüfatı səmərəli növbəliliyini
- hamısı

546 Fərdi xüsusi müəssisə nədir?

- kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
- bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir;
- kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır
- mülkiyyətçi dövlətdir, gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;
- sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;

547 Xüsusi kooperativ müəssisə nədir?

- mülkiyyətçi dövlətdir, gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;
- bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir;
- sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;
- kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır;
- kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;

548 Ölkənin iqtisadi potensialı deyil

- əmək resursları
- xammal, material resursları
- texniki resurslar
- maliyyə resursları
- informasiya potensialı

549 İqtisadi potensialın proqnozlaşdırılmasında hası mütənasiblik nəzərə alınmır?

- istehsaldaxili
- ümumi iqtisadi
- sahələrarası
- regionlararası
- sahələrdaxili

550 Investisiyanın əsas subyekti nədir?

- xarici və yerli şirkətlər;
- dövlət və özəl bölmələr;
- müəssisələr, idarələr və təşkilatlar;
- özəl bölmələr və amortizasiya fondu;
- dövlət və xüsusi sahibkarlıq;

551 İnvestisiyalar təyinatına görə neçə yerə bölünürlər:

- 3
- 5
- 6
- 2
- 1

552 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar neçə qrupa ayrılır:

- 1
- 5
- 3
- 7
- 2

553 İnvestisiya mühitinə təsir edən amillərə daxil deyil:

- qlobal
- sosial
- siyasi
- milli
- iqtisadi

554 İnvestisiya qoyuluşları risk amili ilə bağlı olub neçə qrupa ayrılır?

- 4
- 3
- 7
- 5
- 2

555 İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;
- 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;
- 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;
- 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;
- 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;

556 İnnovasiya fəaliyyəti neçə yerə bölünür?

- 4
- 2
- 3
- 1
- 5

557 Ölkələr üzrə innovasiyalar neçə yerə bölünür?

- 6
- 5
- 4
- 9
- 8

558 Dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır?

- Antiinhisar
- kapital
- Əmək
- İmtiyaz
- Rəqabət

559 Qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

- Xüsusi mülkiyyət
- Azad və inhisar
- Kapital
- Əmək və yığım
- İstehsal vasitələri

560 Ekoloji sahədə nəzərdə tutulmur

- Su və hava hövzələrinin mühafizəsi
- Ekoloji fəlakəti aradan qaldırmaq
- Böhrandan çıxmaq
- Selin qarşısını almaq
- Ekoloji tarazlıq

561 Səhiyyənin inkişafının göstəricisi deyil:

- əhalinin hər 10000 nəfərinə düşən xəstəxana çarpayıların miqdarı
- əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən qospitallaşmanın miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinika xidməti üçün orta tibb heyəti vəzifələri
- əhalinin hər 10000 nəfərinə diş həkimi vəzifələrinin miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinika həkim vəzifələrinin miqdarı

562 Real həyatda dövləti funksiyaları:

- konkret, məhsuldar
- proteksionist, qarətçi
- proteksionist, yırtıcı
- konkret, yırtıcı
- proteksionist, məhsuldar

563 Dövlət iqtisadi fəaliyyətə siyasət formaları ilə təsir edir:

- ticarət siyasəti, pul-kredit siyasəti, valyuta siyasəti, iqtisadi güc
- ticarət siyasəti, valyuta siyasəti, pul-kredit siyasəti, iqtisadi güc
- ticarət siyasəti, investisiya siyasəti, valyuta siyasəti, dövlətin maliyyə siyasəti, iqtisadi güc
- ticarət siyasəti, valyuta siyasəti, maliyyə siyasəti, iqtisadi güc
- ticarət siyasəti, kredit siyasəti, iqtisadi güc, valyuta siyasəti

564 Ölkənin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir edən amillər:

- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, idxal və ixraca meylik, millətlərin iqtisadiyyatının fəaliyyətinin təşkilati əsaslar
- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, idxal və ixraca meylik
- ölkənin ixrac və idxalda yerinin yüksəldilməsi, investisiyalardan götürülən götürülən gəlirlərin artırılması, beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə təsiri
- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı, millətlərin iqtisadiyyatının təşkilati əsasları
- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, millətlərin iqtisadiyyatın fəaliyyətinin təşkilati əsasları

565 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi hansı vəzifələri həyata keçirilir:

- Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən orqanların statusunun müəyyən edilməsi;
- Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.
- İxrac rejimini müəyyən etmək, ixracı lisenziyalaşdırmaq, məhsul aparılması və gətirilməsi qaydasını müəyyən etmək.
- Vəzifələrin hamısı.
- Xarici iqtisadi əlaqələrin dövlət tənzimlənməsini müəyyən etmək, ölkədə müştərək müəssisələrin tikilməsinin normativ aktlarını tərtib etmək.

566 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi strategiyası hansılardır?

- Daxili bazarın idxal-ixrac nəzarətinin gücləndirilməsi.
- Respublikanın ixrac potensialının formalaşması və inkişafı, ixracın strukturunun dəyişdirilməsi, bonus sisteminin hazır məhsul ixracının mükafatlandırılması;
- Hamısı.
- Respublika müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması;
- Texniki modelləşdirmə üçün investisiyaların cəlb edilməsi;

567 Milli iqtisadiyyatın dünya iqtisadi sistemlə birləşməsi məsələləri:

- azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, azad elmi-texniki zona, gömrük birliyi, iqtisadi birlik
- azad ticarət zonası, azad sənaye zonası, gömrük birliyi, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, gömrük birliyi, azad iqtisadi zon, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, gömrük birliyi, ümumi bazar iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, gömrük birliyi, ümumi bazar, iqtisadi və valyuta birliyi

568 Xarici iqtisadi əlaqələr hansı vəzifələri tənzimləmir?

- Əmək resurslarının səmərəli yerləşdirilməsi.
- Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən əlaqələrin statusunun müəyyən edilməsi.
- Xarici iqtisadi əlaqələrdə iştirak edən dövlətlərin marağının qorunması tədbirlərini həyata keçirmək;
- Valyuta, gömrük tənzimlənməsini həyata keçirmək;
- Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.

569 İqtisadi təhlükəsizliyə hansı tərkiblər daxil deyil?

- Beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın marağının qorunub saxlanması;
- Azərbaycan daxilində maraq və məqsədli sistemin yaradılması;
- Reallaşan və onun suverenliyinin qorunub saxlanması;
- Dünya təcrübəsində və beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın maraqlarının qorunub saxlanması;
- Ətraf mühitin qorunub saxlanması.

570 Yenilik səviyyələri üzrə innovasiya neçə yerə bölünür?

- 3
- 6
- 7
- 9
- 4

571 Milli iqtisadi mənafelərin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

- iqtisadi müstəqillik;
- mədəni müstəqillik;
- sosial müstəqillik;
- dövlət müstəqilliyi;
- siyasi müstəqillik;

572 Yayılma sferası üzrə innovasiya neçə yerə bölünür

- 7
- 4
- 3
- 5
- 8

573 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılmasının əsas şərtlərindən biri səhvdir.

- kompleks inkişaf
- iqtisadi birlik
- ərazi əmək bölgüsü
- ərazi birliyi
- milli mənafelər

574 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

- yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;
- qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;
- xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;
- hamısı düzdür
- rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;

575 Yeni sistemin tələblərinə uyğun milli iqtisadiyyatın formalaşdırılması və inkişafı tələb edir:

A)müvafiq olaraq mülkiyyət münasibətlərinin dəyişdirilməsini B)əhəlinin tələblərinin yerinə yetirilməsini C)iqtisadi fəaliyyətin müvafiq institusional bazasının yaradılmasını D)hüquqi-normativ bazanın yaradılmasını

- A,C,B,
- A,D
- A,B,C,
- A,B,D,
- A,B

576 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;
- milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;

- bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;

577 Milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

- siyasi, mədəni, mənəvi;
- iqtisadi, sosial, sahəvi;
- ideoloji, dəyər, struktur;
- iqtisadi, siyasi, ideoloji;
- regional, sahəvi, iqtisadi;

578 Qloballaşan dünyada Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafı sahəsində ən başlıca vəzifələri:

- rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi
- risklərdən müdafiə
- suverenliyin təmini
- sosial problemlərin həlli
- milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi

579 ölkədə yaranmış (yaranacaq) institusional sistem dedikdə nəyi başa düşmək olar? A) rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi B) hər bir ölkədə və dünya birliyində qəbul edilmiş müəyyən norma və qaydalara müvafiq olaraq iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi C) milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi

- A,B,C
- A
- B
- C
- A,C

580 Milli iqtisadi tarazlıq mexanizminin fəaliyyətinin müşahidə edilməsində məqsəd: A) xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və saxlanılmasıdır B) dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir C) iqtisadi fəaliyyətin sonrakı inkişafını stimullaşdıran müvafiq institusional dəyişikliklərin reallaşması hesabına potensial durğunluğun qətt edilməsidir.

- A,B,C
- B
- A,B
- C
- A

581 Dövlətlərarası proporsiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- bir sahə daxilində istehsal prosesinin yaradılması;
- dövlətlər arasında balansın yaradılması;
- dövlətlərin müəyyən ərazi daxilində formalaşması;
- dövlətlər daxilində milli iqtisadiyyatın ən iri sferasının tənzimlənməsi;
- müxtəlif dövlətlər arasında beynəlxalq əmək bölgüsünün əsasını təyin etməsi;

582 Proporsiyalar:

- dəyişkən olmayıb, ümumi və xüsusi formada olur;

- kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən dəyişkən olur;
- daimi olub sosial və iqtisadi inkişaf istəqamətindən asılı olaraq dəyişmir;
- sadə, xüsusi və mürəkkəb formalarda olur;
- proporsiyanın dəyişməsi elm tutumlu sahələrin inkişafına təsir etmir;

583 Makroiqtisadi proporsiyalara hansı formada rast gəlmək olmur?

- məhsuldar qüvvələrin ərazi üzrə bölüşdürülməsi;
- istehsalın müxtəlif bölmələri arasında;
- istehsalın müxtəlif sferaları arasında;
- iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri arasında;
- tarazlı xarici iqtisadi əlaqələr arasında;

584 dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır.

- antiinhisar
- kapital
- əmək
- imtiyaz
- rəqabət

585 qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

- kapital
- azad və inhisar
- xüsusi mülkiyyət
- istehsal vasitələri
- əmək və yığım

586 Valyuta siyasətinin xarakteri aslısır. A) Valyuta ehtiyatlarının həcmindən B) beynəlxalq vəziyyətdən C) dövlətin quruluşu modelindən

- B,C
- A,B
- A,B,C
- C
- A,C

587 Ölkənin iqtisadiyatı:

- mərkəzi hakimiyyət orqanlarının məcmusundan ibarətdir
- mərkəzi hakimiyyət orqanlarına tabe olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən, müxtəlif iqtisadi agentlər məcmusundan ibarətdir
- yerli və mərkəzi hakimiyyət orqanlarına tabe olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən ibarətdir
- müxtəlif iqtisadi agentlər məcmusundan ibarətdir
- olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən ibarətdir

588 Milli iqtisadiyyat kursunun öyrəndiyi obyekt nədir?

- milli istehsal-təsərrüfat prosesi;
- sosial iqtisadi proseslər;
- ictimai iqtisadi hadisələr;
- iqtisadi islahatların zəruriliyi;
- daxili iqtisadi fəaliyyət;

589 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

- ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
- bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;
- milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;
- hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;

590 Azərbaycan iqtisadiyyatının I mərhələsinin (1850-1920) xarakterik xüsusiyyətləri

- Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
- neft sənayesinin güclü inkişafı
- xam neft məhsulunun xaricə ixracı
- yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması
- təbii qazın sənaye miqyasında istismarı

591 Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının II mərhələsinin (1920-1990) əsas xüsusiyyətləri

- xarici investorların ölkəyə cəlb olunması
- yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması və onlardan istifadə edilməsi
- Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
- neft sənayesinin güclü inkişafı
- özəlləşdirmə və aqrar islahatların aparılması

592 Azərbaycan iqtisadiyyatının III mərhələsinin (1991-ci ildən sonra) xarakterik xüsusiyyətləri

- neft ixracından əldə edilən valyutalardan zəruri avadanlıq və texnologiyalar əldə edilməsi
- metallurgiya və maşınqayırma, elektronika, energetika və s. Sahələrin təşkili
- neft sənayesi və onunla əlaqədar başqa sahələrin uğurla inkişaf etdirilməsi
- neft-qaz çıxarılmasına əsaslanan güclü neft emalı, neft-kimya və qara metallurgiya sahələrin yaranması
- açıq dənizdə böyük miqdarda neft-qaz çıxarılması

593 Yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə Azərbaycanda həyata keçirilən struktur islahatların məqsədi

- elmi tutumlu və xidmət sahələrinin inkişafı
- qeyri-neft sektorunun inkişafı
- sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
- sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- tikinti inşaat sektorunun sürətlə inkişafı

594 İqtisadiyyatda struktur dəyişmələrin strateji məqsədi

- sərbəst bazar münasibətlərinin inkişafı
- dünya təsərrüfat sistemində inteqrasiya
- iqtisadiyyatın diversifikasiyasının genişləndirilməsi
- biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi
- sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi

595 Müstəqil milli iqtisadiyyatın strukturunun formalaşmasının əsas göstəricisi

- milli sahibkarlığın inkişafı
- investisiya imkanlarının artırılması
- rəqabət qabiliyyətli strukturun formalaşması
- makroiqtisadi sabitliyin təmin olunması

- xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşması

596 Bu və ya digər regionun sahə strukturu

- bu və ya digər əraziyə məxsus resursların məcmuu
 həmin sahədə sahibkarlıq və investisiya fəaliyyəti
 regionun ərazisində yerləşmiş müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətləri
 sahənin ümumi məhsulunda müxtəlif regionların nisbəti
 təsərrüfat əlamətlərinə görə ayrılan ərazi

597 Bu və ya digər sahənin regional strukturu

- sahədə investisiya fəaliyyəti
 müxtəlif sahə bölmələrinin nisbəti
 sahənin ümumi məhsulunun cəmində müxtəlif regionların nisbəti
 bir-birilə bağlı olan ərazi hissələri
 sənayenin çox hissəsinin toplandığı ərazi

598 Regionların inkişafı və əhəlinin məşğulluğu sahəsində Azərbaycan Respublikasının proqramları

- əhəlinin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı
 'məşğulluq haqqında' Azərbaycan Respublikasının qanunu
 Regionların sosial iqtisadi inkişafı proqramı
 Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
 Sahibkarlığın inkişaf proqramı

599 Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda iqtisadiyyatın əsasını nə təşkil edir;

- elektroenergetika
 kənd təsərrüfatı
 qara və əlvan metallurjiya
 kimya və maşınqayırma
 neft və qazçıxarma sənayesi

600 Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir.

- elektroenergetika
 kimya və maşınqayırma
 kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən yeyinti və yüngül sənaye
 tikinti materialları sənayesi
 neft və qazçıxarma sənayesi

601 Naxçıvan iqtisadi rayonunun sənayesinin aparıcı sahələri

- heç biri düz deyil
 elektroenergetika və elektrotexnika
 aliminium qablar, avtomobil təmiri
 tikinti materialları və mebel sahələri
 hamısı düzdür

602 Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatının əsasını nə təşkil edir.

- inəkçilik və baramaçılıq
 heyvandarlıq və arıçılıq
 tikinti materialları
 yüngül və yeyinti sahələri

tütün və tütün məhsulları

603 Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatında hansı məhsullar üstünlük təşkil edir:

- şərabçılıq və üzümçülük
- çayçılıq və üzümçülük
- taxılçılıq və tərəvəzçilik
- tütünçülük və baramaçılıq
- tütünçülük və balıqçılıq

604 Lənkəran iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

- quşçuluq və kartofçuluq
- fəraş tərəvəzçilik və balıqçılıq
- çayçılıq və balıqçılıq
- heyvandarlıq və bitkiçilik
- şərabçılıq və tütünçülük

605 Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

- inəkçilik və baramaçılıq
- maldarlıq və qoyunçuluq
- yüngül və yeyinti
- tərəvəzçilik və meyvə istehsalı
- taxılçılıq və bitkiçilik

606 Aran iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir:

- neft və qazçıxarma sənayesi
- xalçaçılıq və yüngül sənaye
- elektroenergetika, kimya və maşınqayırma
- tikinti və mebel sənayesi
- qara və əlvan metallurjiya

607 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının I Dövlət proqramının əsas məqsədi:

- iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- regionların mövcud potensialından səmərəli istifadə etməklə onun strukturunun təkmilləşdirilməsi
- maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı
- torpaq islahatlarının aparılması
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

608 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının II Dövlət proqramında əsas məqsəd:

- qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı və iqtisadiyyatın diversifikasiyası
- maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı
- torpaq islahatlarının aparılması
- aqrar sənaye kompleksinin inkişafı
- yeni iş yerlərinin açılması

609 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının III Dövlət proqramının əsas hədəfi:

- yüngül və yeyinti sənayesinin inkişafı
- aqrar sektorda islahatların aparılması
- ölkə regionlarının tarazlı inkişafının davam edilməsi, social infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması
- ərazi əmək bölgüsünün inkişafı

- regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi

610 Azərbaycan iqtisadiyyatında struktur və sənaye böhranları hansı illərdə baş vermişdir?

- 1989-1992
 1991-1995
 1992-1996
 1993-1997
 1994-2000

611 Azərbaycan Respublikasında 2004-2008, 2009-2013-cü illərdə işsizliyin azaldılması istiqamətində həyata keçirilən hansı tədbirlər işsizliyin azaldılmasına səbəb olmuşdur?

- Məşğulluq haqqında qanun
 Əhalinin sosial müdafiə proqramı
 Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
 Sahibkarlığa kömək milli fondu
 Regionların social iqtisadi inkişaf proqramı

612 Abşeron iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstünlük təşkil edir?

- əkinçilik və üzümçülük
 Şərabçılıq və meyvəçilik
 Taxılçılıq və heyvandarlıq
 neft və qazçıxarma, neft kimyası
 tikinti materialları sənayesi

613 Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstündür?

- inəkçilik və xalçaçılıq
 qara və əlvan metallurgiyanın ilkin emal sahələri
 balıqçılıq və çayçılıq
 pambıqçılıq və ipəkçilik
 tütünçülük və çayçılıq

614 Azərbaycan iqtisadiyyatında iqtisadi stabillik Proqramına neçənci ildən başlanılmışdır?

- 1993
 1998
 2000
 1996
 1994

615 Azərbaycanda müstəqilliyin ilk illərində milli gəlirin azalması hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- Xarici investisiyaların cəlb olunmaması
 Vergi sistemində çatışmamazlıq
 Heç biri düz deyil
 Hamısı düzdür
 Xarici ticarətdəki məhdudiyyətlər

616 Azərbaycanda iqtisadi islahatların ilk illərində əhalinin rifah səviyyəsinin aşağı olması hansı siyasətin nəticəsi idi?

- (b+c)
 Büdcə siyasəti (dövlət xərclərinin azaldılması)

- Sərt pul siyasəti (monetar)
- Gəlirlər siyasəti
- (a+b)

617 Azərbaycanda 1994-cü ildəki hiperinflasiyanın səbəbi nə olmuşdur?

- Azərbaycan manatının dəyərinin itməsi
- büdcə kəsirinin mövcudluğu ilə pul emissiyası
- heç biri düz deyil
- hamısı düzdür
- istehlak məhsulları idxalının azalması

618 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçiddə xüsusi firmaların yaradılması üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur?

- Güzəştlərdən və subsidiyalardan istifadə olunması
- Xüsusi mülkiyyətin stimullaşdırılması
- Müəssisələrin dövlətsizləşdirilməsi
- Qiymətlərin aşağı salınması
- Dövlət müdaxiləsinin zəiflədilməsi

619 Azərbaycanda iqtisadiyyatında makroiqtisadi modelin təhlilində hansı kəmiyyətlərdən istifadə edilir?

- Riyazi və statistik kəmiyyətlərdən
- Konkret və qarışıq kəmiyyətlərdən
- Ümumiləşdirilmiş kəmiyyətlərdən
- Sadə və qarışıq kəmiyyətlərdən
- Sadə və konkret kəmiyyətlərdən

620 Azərbaycanda ÜDM-in adambaşına düşən kəmiyyəti:

- hamısı düzdür
- əhalinin orta gəlir və xərclərini xarakterizə edir
- İstehlakın ümumi həcmi xarakterizə edir
- Gəlirinin ümumi həcmi xarakterizə edir
- istehsalın ümumi həcmi xarakterizə edir

621 Nominal ÜDM-in real ÜDM-ə nisbətini faizlə ifadəsi:

- ÜDM-in deflyatoru
- qiymət indeksi
- Hamısı düzdür
- Heç biri düz deyil
- Gəlir əyrisi

622 Milli məhsul istehsalının maddi-texniki şərtlərini, istehsal infrastrukturunun və iqtisadi institutlarının məcmusu necə adlanır?

- qlobal məkan
- qapalı təsərrüfat
- vahid iqtisadi məkan
- dünya təsərrüfatı
- region

623 Ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşması necə adlanır?

- Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- Beynəlxalq dünya bazarı
- Beynəlxalq inteqrasiya
- Beynəlxalq hesablaşmalar
- Beynəlxalq əmək bölgüsü

624 Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- dividendlər
- investisiya xərcləri
- kredit
- amortizasiya
- dövlət xərcləri

625 Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in gəlirlərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- bölünməmiş mənfəət
- xalis ixrac
- renta ödəmələri
- birbaşa vergilər
- dolaylı vergilər

626 Əgər Azərbaycan vətəndaşı Türkiyənin özəl müəssisələrindən birində çalışarsa onun əldə etdiyi gəlir daxildir:

- Azərbaycan və Türkiyənin ÜMM-na
- Azərbaycanın ÜMM-na və Türkiyənin ÜDM
- Azərbaycanın ÜDM-na və Türkiyənin ÜDM-na
- Həm Azərbaycan, həm də Türkiyənin ÜMM-na
- Azərbaycan ÜMM-na və ÜDM-na

627 Əgər potensial və real ÜDM bərabərdisə bu halda iqtisadiyyatda

- Struktur işsizlik var
- Tsiklik işsizlik yoxdur
- İşsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- Friksion işsizlik var
- Hamısı düzdür

628 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçid hansı dövrdə başlanılmışdır

- 1991
- 1990
- 1988
- 1989
- 1992

629 Azərbaycanın insanın inkişaf indeksi göstəricisi

- İşsizlik
- İqtisadi fəallıq
- Təhsil
- əmək ehtiyatı

Sosial təbəqələşmə

630 Azərbaycanda ÜDM-in ölçülməsi

- gəlirlərə v  istehsala görə
- gəlirlərə v  istehlaka görə
- xərclərə v  istehsala görə
- istehsal və istehlaka görə
- gəlirlərə v  xərclərə görə

631 Azərbaycanda istehsalın inkişafının v  əhalinin rifah halını əks etdirən göstərici

-  mumi milli məhsul
- adambaşına düşən ÜDM
- xalis milli  hsul
- milli gəlir
-  mumi daxili məhsul

632 Azərbaycan iqtisadiyyatının səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamət

- Iqtisadi artım sürəti
- səmərəli məşğulluq
-  mumi iqtisadi m vazinat
-  traf mühitin qorunması
- Təhsil və səhiyyənin səviyyəsi

633 Yüksək inflyasiya şəraitində həyata keçirilən ilk tədbir

- Dövlət xərclərinin artırılması
- inflyasiyanın neytrallaşdırılması
- qiymət və əmək haqqı  z rinf  nəzarət
- Qiymətlərin tənzimlənməsi
- Vergi dərəcələrinin azaldılması

634 Fəal antiinflyasiya siyasətinə aiddir

- Heç biri düz deyil
- Dövlət xərclərinin artırılması
- Iqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulması
- Vergi dərəcələrinin azaldılması
- Hamısı düzdür

635 Azərbaycanda ilk özəlləşdirmə proqramı hansı illəri əhatə etmişdir.

- 1991-1994
- 1994-1996
- 1993-1995
- 1995-1998
- 1992-1996

636 Azərbaycanda  z ll şm nin  ekl rl  həyata keçirilməsi n   c n gözlənilən nəticəni vermədi

- Investisiyanın azaldılması
- Kiçik şirkətlərin  z ll şdirilm sin  diqqət ayrılmaması
- Səhmdar cəmiyyətinin inkişaf etməməsi
- Dövlət inhisarı

Özəlləşdirmə proqramının gecikdirilməsi

637 Azərbaycanın dövlət büdcəsində profisit hansı ildə olmuşdur:

- 2006-2007
- 2008-2009
- 2004-2005
- 2005-2006
- 2007-2008

638 İnzibati ərazi bölgüsü ilə müəyyənləşdirilən maliyyə sistemi hansıdır?

- Xüsusi hökumət fondları
- Yerli maliyyə sistemi
- Dövlət büdcəsi
- Müəssisələrin maliyyəsi
- Mərkəzləşdirilmiş pul fondu

639 Region və regionlararası problem:

- avtomobillərin çoxalması
- ərazilərin çoxalması
- meşə zolaqlarının azalması
- sahələrin böyüməsi
- təbii suların çirklənməsi

640 Əmtələrin satışında dünya bazarında fəaliyyət göstərən ən iri kompaniya:

- konsem
- trest
- transmilli korporasiya
- oliqarxiya
- korporasiya

641 Müəyyən əmtələrə görə və müəyyən məqsədlər üçün ölkələrin ayrı-ayrı rayonlarının və vilayətlərinin birliyi

- ittifaq
- vilayət
- region
- respublika
- mahal

642 Tələb və öhdəliklərin qarşılıqlı surətdə nəzərə alınmasına dair hökumətlərarası saziş necə adlanır?

- Faktoring
- Kliring
- Lizing
- İnjiniring
- Françayzing

643 2000-ci ildən etibarən ixracın ÜDM-də əhəmiyyətli yerə sahib olması nə ilə əlaqədar olmuşdur?

- e) Sahibkarlığın inkişafından
- Qeyri-neft sektorunun inkişafından
- b) İstehsalın inkişafından

- Neft ixracının artmasından
- d) Valyuta artımından

644 Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- hamısı düzdür
- siyasi qeyri-sabitlik
- iqtisadi əlaqələrin dağılması
- ölkədaxili qarşıdurmalar
- erməni təcavüzkarlığı

645 Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı növ inflasiya idi?

- qəfil
- sürətli
- açıq
- gizli
- hiper

646 Keçid iqtisadiyyatı konsepsiyası kimə məxsusdur

- M. Fridman
- C.Keyns
- V.Kornai
- Y.Şumpeter
- C. Helbreyt

647 Keçid iqtisadiyyatının əsas ziddiyyətləri

- köhnə ilə yeni iqtisadi sistem arasında
- dürqunluq, işsizlik, inflasiya
- təsərrüfat subyektləri arasında
- köhnə pul-kredit, maliyyə-vergi sistemi
- hüquqi bazanın yaradılması

648 Azərbaycanda hansı bazar modeli tətbiq olunur

- Rusiya
- Yaponiya
- ÇXR
- Almaniya
- ABŞ

649 Azərbaycan iqtisadiyyatının texnoloji yenilənməsi amili:

- azad iqtisadi zonalrın yaradılması
- təkrar istehsal imkanlarının artırılması
- milli gəlirdə yığımin payının artırılması
- investisiyaların iqtisadiyyata tətbiqi
- vergi dərəcələrinin azaldılması

650 Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasında atdığı ilk addım:

- xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- ölkə iqtisadiyyatına xarici investisiyanın cəlb edilməsi
- milli iqtisadiyyatın formalaşması

- milli iqtisadi təhlükəsizlik
- azad iqtisadi zonaların yaradılması

651 Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın formalaşmasının əsas şərtlərindən biri

- xarici investisiyaların cəlb olunması
- dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyalar
- ərazi bütövlüyü
- dövlətçiliyin möhkəmlənməsi
- siyasi və milli müstəqillik

652 İdxalın diversifikasiya siyasəti

- ölkədə idxal əvəzedici istehsalın yaradılması
- idxal məhsullarının artırılması
- ixrac sahələrinin inkişafı
- emal məhsullarının payının artırılması
- əmanətlərin çeşidinin genişləndirilməsi

653 İdxalın diversifikasiyası siyasəti:

- ixrac sahələrinin inkişafı
- idxal məhsullarının artırılması
- emal məhsullarının payının artırılması
- əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- ölkədə idxal əvəzedici istehsalın yaradılması

654 İxracın diversifikasiyası siyasəti:

- elmtutumlu sahələrin inkişafı
- idxal məhsullarının artırılması
- ixrac olunan əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- neft və neft məhsullarının ixracı
- əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi

655 Azərbaycan Respublikasının xarici ticarətinin struktur siyasəti

- xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- idxal və ixracın quruluşunun təsnifləşdirilməsi
- azad itisadi zonaların yaradılması
- təkrar istehsal imkanlarının artırılması
- gömrük taarifi sisteminin təkmilləşdirilməsi

656 Açıq iqtisadiyyatda faiz dərəcəsinin yüksəlməsi

- heç biri düz deyil
- xarici valyutaların daxil olmasına səbəb olur
- investisiyaların daxil olmasına səbəb olur
- iqtisadi artım tempini yüksəldir
- hamısı düzdür

657 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların tam və yaxud qismən vahid hala salınması

- iqtisadi stimullaşdırma
- iqtisadi sistem

- iqtisadi tənzimlənmə
- iqtisadi mühit
- iqtisadi inteqrasiya

658 Ölkələr arasında müstəqillik, bərabərlik, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq və tərəflərin qarşılıqlı səmərə prinsipi əsasında müxtəlif iqtisadi və elmi-texniki əlaqələrin obyektiv inkişafı necə adlanır?

- beynəlxalq tədiyyə vasitəsi
- beynəlxalq iqtisadi zonalar
- beynəlxalq əmək bölgüsü
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- beynəlxalq lizinq

659 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi sunyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

- azad iqtisadi zona
- azad sahibkarlıq
- azad ticarət
- azad bazar
- açıq birja

660 Əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı necə adlanır?

- açıq iqtisadiyyat
- azad iqtisadiyyat
- azad bazar
- açıq birja
- azad iqtisadi zona

661 Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı

- AAFA
- NAFTA
- OPEK
- CAARK
- TANAP

662 Regionların investisiya cəlbediciliyi nə deməkdir?

- investisiya aktivliyi
- kapital qoyuluşunun həcmi
- investisiya riski
- investisiya potensialı
- investisiya üçün əlverişli amillərin məcmusu

663 Dünya təsərrüfat sistemində ölkələrin başlıca məqsədi:

- ölkə əhalisinin maddi rifah halını yüksəltmək
- milli iqtisadiyyatını sürətlə inkişaf etdirmək
- beynəlxalq iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək
- ölkənin məcmuu iqtisadi potensialından maksimum üstün istifadə etmək
- beynəlxalq əmək bölgüsünü inkişaf etdirmək

664 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları

- ölkələrarası ticarət əlqələri
- ölkələrarası ticarət əlaqələri
- ölkələrarası elmi-texniki əməkdaşlıq
- ölkələrarası kapital qoyuluşu
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşması

665 İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının əsas formaları

- a+b
- a+b+c
- hazır məhsul üzrə
- məhsulun ayrı-ayrı hissələri üzrə
- mərhələlər üzrə

666 Bazar iqtisadiyyatı, sağlam rəqabət, qarşılıqlı idxal-ixrac, müstəqil iqtisadiyyat hansı iqtisadiyyat növünə aiddir:

- qapalı iqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- sosial-yönümlü iqtisadiyyat
- liberal iqtisadiyyat
- dünya iqtisadiyyatı

667 Azərbaycanda idxal ixrac əməliyyatlarında hansı məhsullar ixracda əsas ümumi dəyərinə görə əsas yer tutur

- hamısı düzdür
- neft və neft məhsulları
- ərzaq məhsulları
- məişət əşyaları
- maşın və avadanlıqlar

668 Azad iqtisadi zonaların xarakterik cəhətləri:

- fiskal güzəştlər
- xarici ticarətdə güzəştlər
- hamısı düzdür
- inzibati güzəştlər
- maliyyə güzəştləri

669 Azərbaycanda həyata keçirilən xarici ticarət siyasəti:

- investisiya qoyuluşunun stimullaşdırılması
- neft və neft məhsullarının ixracı
- maşın və mexanizmlərin ixracı
- ixracın məhdudlaşdırılması
- ixracın idarə edilməsində dövlətin hakim mövqeyinin qorunub saxlanması

670 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin II dövrü (1195-1998) nə ilə xarakterizə olunur

- kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı
- yüngül sənaye məhsullarının ixracının artması
- istehlak təyinatlı məhsulların ixracının artması

- neft və neft məhsullarının ixracının azalması
- xammal ixracının artımı

671 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin I dövründə (1991-1994) hansı ölkələrdə xüsusi çəkisi böyük idi

- Cənubi Qafqaz ölkələri
- hamısı düzdür
- keşmiş ittifaq ölkələri
- Avropa ölkələri
- Cənubi Asiya

672 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin III dövründə (1999-cu ildən sonra) ixracın həcmində hansı məhsullar üstünlük təşkil edirdi.

- neft və neft məhsulları
- mineral məhsullar
- elektrotexnika
- maşın və mexanizmlər
- ərzaq məhsulları

673 Bu dövrdə xarici ticarət dövriyyəsində hansı idxal məhsulları üstünlük təşkil edirdi.

- kənd təsərrüfatı məhsulları
- ərzaq məhsulları
- maşın və mexanizmlər, elektrotexnika
- neft və neft məhsulları
- kommunal yönümlü məhsullar

674 H.Əliyevin Əsrin müqaviləsi nin imzalandığı tarix il?

- 1992
- 1191
- 1995
- 1994
- 1993

675 Neft strategiyasının hansı yataqların işlənməsini nəzərdə tuturdu?

- Çıraq
- a+b+c
- a+b
- Günəşli
- Azəri

676 Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) Əsas ixrac neft kəməri nin çəkilişi haqqında müqavilə neçənci ildə imzalanmışdır

- 1999
- 1995
- 1996
- 1997
- 1998

677 Azərbaycanın yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə struktur siyasətinin məqsədi:

- əhalinin sosial müdafiəsi
- sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
- aqrar sahənin inkişafı
- özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi
- xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşdırılması

678 1991-1995-ci illər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün hansı dövr olmuşdur?

- dinamik inkişaf
- davamlı inkişaf
- tənəzzül
- dayanıqlıq
- sabitlik

679 1996-cı ildən sonra Azərbaycanda hansı dövr başlanmışdır?

- tənəzzül
- makroiqtisadi sabitlik
- innovasiyalı inkişaf
- hərcmərclik
- davamlı inkişaf

680 Müstəqilliyin ilk illərində əsas vəzifələrdən biri:

- sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya
- iqtisadiyyatın quruluş dəyişikliklərinin həyata keçirilməsi
- iqtisadi böhranları aradan qaldırılması
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

681 Azərbaycanda vergi mexanizmini sadələşdirmək üçün hansı prosedurlardan istifadə olunmuşdur?

- bir pəncərə sisteminin yaradılması
- vergilərin sayının azaldılması
- güzəştli vergi
- inzibati idarəetmə sistemi
- mənfəət vergisinin azaldılması

682 Azərbaycanda fiziki və hüquqi şəxslərdən vergilərin tutulması hansı qanunvericilik əsasında müəyyən edilir?

- vergi qanunu
- vergi bazası
- vergi sisyemi
- vergi dərəcəsi
- vergi məcəlləsi

683 Bu metod düzgün deyil

- Təhsil metodu
- İnduksiya metodu
- Sintez metodu
- Elmi təfəkkür
- Elmi abstraksiya

684 Bu metod -fərdi, ayrı-ayrı hadisə və prosesə müəyyən kəmiyyətdə öz aralarında qarşılıqlı əlaqədə olan elementlərdən ibarət olan sistem kimi baxır-bu hansı metoddur

- sistemli yanaşma metodu
- Elmi abstraksiya
- İnduksiya
- deduksiya
- sintez

685 Bu metod düzgün deyil.

- induksiya metodu
- elmi abstraksiya
- təhlil metodu
- sahələrarası metod
- deduksiya metodu

686 Davamlı inkişaf əsasən - bu variantda daha düzdür

- gələcək nəsillərinin tələbatlarını ödəməyə cəhd göstərən şərt
- ətraf mühitin mühafizəsini nəzərdə tutan əsas şərt
- təbii və ətraf mühitin mühafizəsini qorunmasını təmin edən şərt
- yeni biliklərin səfərbər olunmasını əsas şərt kimi qəbul edən vacib şərt
- insanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların öz gələcək tələbatlarını ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və insan fəaliyyətinin məcmusu

687 BMT-nin təşəbbüsü ilə Minilliyin forumu neçənci ildə keçirilmişdir.

- 1999-ilin fevral ayında
- 2003 cü ilin may ayında
- 2004-cü ilin dekabr ayında
- 2000-ci ilin sentyabr ayında
- 2001-ci ilin oktyabr ayında

688 Azərbaycanın davamlı inkişafını diqqət mərkəzində saxlayan Ümummilli lider H.Əliyev 2003-2005-ci illər üçün Azərbaycanda Yoxsulluğun Azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında neçənci ildə fərman imzalalamışdır

- 2011-ci il 10 mart
- 2004-cü il 23 sentyabr
- 1 aprel 2000-ci il
- 2003-cü il 20 fevral
- 2002-ci il 18 dekabr

689 Davamlı inkişafın səviyyəsini xarakterizə etmək və dəyərləndirmək üçün BMT tərəfindən bir neçə göstəricilər müəyyən edilmişdir. Bu göstəricilərin hansı düzdür:

- hamısı düzdür
- iqtisadi göstərici
- ətraf mühit
- sosial göstərici
- institusional göstərici

690 Davamlı inkişaf hansı variantdadır:

- dayanıqlı

- balanslı
- stabil
- təminatlı
- heç biri düz deyil

691 Bu kompleks innovasiyanı əhatə edir:

- texniki iqtisadi və təşkilati texnoloji strukturlara malikdir
- istehsal və sosial sfera üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur
- məhsulun istehsalınadək olan mərhələ nəzərdə tutulur
- təbiəti mühafizə və istehsalın inkişafı istiqamətindəki tədbirləri əhatə edir
- yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir

692 Sosial innovasiya budur:

- trans milli korporasiyaların yaradılmasına şərait yaradır
- yeni məhsulun istehsalını təmin edir
- xarici və müştərək müəssələrin yaradılmasına zəmin yaradır
- təbiəti mühafizə və təhsilin inkişafı istiqamətindəki tədbirləri əhatə edir
- yeni iş yerlərinin yaradılmasını təmin edir

693 İqtisadi innovasiya dedikdə hansı amil nəzərdə tutulur:

- yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- ixrac yönümlü məhsul istehsalı sayəsində resurslara qənaət etməklə mənfəət əldə olunmasına yönəldilən şərtlərin tətbiqi
- yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçirilməsinin tətbiqi
- yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçilməsinin tətbiqi

694 Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspektinə aiddir:

- hamısı düzdür
- beynəlxalq aspekt
- iqtisadi və sosial aspekt
- normativ hüquqi aspekt
- təşkilati aspekt

695 Bu iqtisadi və sosial aspektdir

- kommersionlaşma
- riyazi təminat
- transfer
- proqram təminatı
- maliyyələşdirmə və stimullaşdırma

696 Bu normativ hüquqi aspekt deyil

- informasiya texnologiyaları
- regional proqramlar
- qanunlar, qərarlar
- dövlət proqramları
- sahə proqramları

697 Bu elmi texniki-texnoloji aspekt deyil

- keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- ETLKİ-nin aparılması
- texnoloji reqlamentlərin tətbiqi
- təmizləyici kompleksin yaradılması
- regional proqramların hazırlanması

698 Bu normativ hüquqi aspektdir:

- stimullaşdırma
- riyazi təminat
- transfer
- dövlət proqramları və sahə proqramları
- kommersiyalaşma

699 Bu təşkilati aspekt sayılır.

- mövcud məhsulun modernləşdirilməsi
- keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi
- sahə proqramlarının hazırlanması
- mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
- yüksək ödənişli yeni iş yerlərinin yaradılması

700 Bu xidmətlə bağlı innovasiyadır

- təşkilati texnoloji strukturlara malikdir
- texniki iqtisadi strukturlara malikdir
- bazar mövqeyi baxımından qiymətləndirilir
- istehsal və sosial sferalar üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur
- yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir